

Ambalajın Süpermarketi

SARTEN AMBALAJ
SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

2019 FAALİYET RAPORU

YÖNETİM KURULUNUN YILLIK FAALİYET RAPORUNA İLİŞKİN BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Sarten Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş. Genel Kurulu'na

1. Görüş

Sarten Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 1 Ocak 2019 - 31 Aralık 2019 hesap dönemine ilişkin yıllık faaliyet raporunu denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, Yönetim Kurulu'nun yıllık faaliyet raporu içinde yer alan finansal bilgiler ile Yönetim Kurulu'nun Grup'un durumu hakkında denetlenmiş olan konsolide finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdelemeler, tüm önemli yönleriyle, denetlenen tam set konsolide finansal tablolarla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlıdır ve gerçeği yansıtmaktadır.

2. Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun "Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları" bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ve bağımsız denetimle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3. Tam Set Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Denetçi Görüşümüz

Grup'un 1 Ocak 2019 - 31 Aralık 2019 hesap dönemine ilişkin tam set konsolide finansal tabloları hakkında 6 Mart 2020 tarihli denetçi raporumuzda olumlu görüş bildirmiş bulunuyoruz.

4. Yönetim Kurulu'nun Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Sorumluluğu

Grup yönetimi, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 514. ve 516. Maddelerine ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") II-14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine göre yıllık faaliyet raporuyla ilgili olarak aşağıdakilerden sorumludur:

- Yıllık faaliyet raporunu bilanço gününü izleyen ilk üç ay içinde hazırlar ve genel kurula sunar.

- b) Yıllık faaliyet raporunu; Grup'un o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile her yönüyle finansal durumunu doğru, eksiksiz, dolambaçsız, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtabilecek şekilde hazırlar. Bu raporda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir. Raporda ayrıca, Grup'un gelişmesine ve karşılaşması muhtemel risklere de açıkça işaret olunur. Bu konulara ilişkin yönetim kurulunun değerlendirmesi de raporda yer alır.
- c) Faaliyet raporu ayrıca aşağıdaki hususları da içerir:
- Faaliyet yılının sona ermesinden sonra şirkette meydana gelen ve özel önem taşıyan olaylar,
  - Şirketin araştırma ve geliştirme çalışmaları,
  - Yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey yöneticilere ödenen ücret, prim, ikramiye gibi mali menfaatler, ödenekler, yolculuk, konaklama ve temsil giderleri, ayni ve nakdî imkânlar, sigortalar ve benzeri teminatlar.

Yönetim kurulu, faaliyet raporunu hazırlarken Ticaret Bakanlığı'nın ve ilgili kurumların yaptığı ikincil mevzuat düzenlemelerini de dikkate alır.

5. Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumluluğu

Amacımız, TTK ve Tebliğ hükümleri çerçevesinde yıllık faaliyet raporu içinde yer alan finansal bilgiler ile Yönetim Kurulu'nun denetlenmiş olan finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdelemelerin, Grup'un denetlenen konsolide finansal tablolarıyla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtır yansıtmadığı hakkında görüş vermek ve bu görüşümüzü içeren bir rapor düzenlemektir.

Yaptığımız bağımsız denetim, BDS'lere uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanması ile bağımsız denetimin, faaliyet raporunda yer alan finansal bilgiler ve Yönetim Kurulu'nun denetlenmiş olan finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdelemelerin konsolide finansal tablolarla ve denetim sırasında elde edilen bilgilerle tutarlı olup olmadığına ve gerçeği yansıtır yansıtmadığına dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirir.

PwC Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.

Çağlar Sürücü, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 6 Mart 2020

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BİLGİLER	1
1.1. Sarten Ambalaj Hakkında	1
1.2. Sarten'in Vizyonu, Misyonu, Değerleri Ve Stratejisi	2
1.2.1. Vizyonumuz	2
1.2.2. Misyonumuz.....	2
1.2.3. Değerlerimiz.....	2
1.2.4. Politikalarımız	3
1.2.4.1. Kalite Politikamız	3
1.2.4.2. Çevre Politikamız.....	3
1.2.4.3. İş Sağlığı Ve Güvenliği Politikamız	4
1.2.4.4. Bilgi Güvenliği Politikamız	4
1.2.4.5. Satınalma Politikamız	4
1.2.4.6. Atık Yönetimi Politikamız	5
1.2.5. Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum	5
2. SERMAYE, ORTAKLIK YAPISI VE İŞTİRAKLERİ.....	6
3. YÖNETİM ORGANI VE ORGANİSAYON YAPISI.....	6
3.1. Sarten Yönetim Kurulu	6
3.2. Sarten İcra Kurulu.....	6
3.3. Sarten Organizasyon Yapısı.....	7
4. GÖSTERGELER	7
4.1. Başlıca Finansal Göstergeler (TL).....	7
4.2. Üretim Göstergeleri.....	8
4.3. Satış Göstergeleri	8
5. İŞLETME FAALİYETLERİ	9
5.1. Faaliyet Gösterilen Ana İş Kolları Ve Sektörler	9
5.2. Planlanan Önemli Ar&Ge Faaliyetleri İle Yatırım Planları	9
5.3. İşletme Faaliyetleri Ve Faaliyetlere İlişkin Önemli Gelişmeler.....	9
5.4. Önemli Nitelikte Yeni Ürün Ve Hizmetler Hakkında Bilgi.....	10
5.5. Diğer Faaliyetler Hakkında Bilgiler	11
5.5.1. Kalite Çalışmalarımız.....	11
5.5.2. Eğitimlerimiz	12
6. AMBALAJ'A GENEL BAKIŞ	12
6.1. Pazarın Genel Durumu	13
6.2. Ambalaj Sektöründe Yasal Düzenlemeler	13
6.3. Küresel Ambalaj Sektörünün Boyutları	14
6.4. Türkiye'de Ambalaj Sektörü.....	14
6.5. Türkiye Ambalaj Sektörünün Boyutları	15
6.6. Geleceğe Yönelik Beklentiler.....	15
7. FİNANSAL TABLOLAR VE BAĞIMSIZ DENETİM RAPORU	16
7.1. Konsolide Finansal Durum Tabloları	18
7.1.1. Varlıklar.....	18
7.1.2. Kaynaklar	19
7.1.3. Gelir Tablosu	20
7.1.4. Özkaynak Değişim Tablosu	22
7.1.5. Nakit Akış Tabloları	23
7.1.6. Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Notlar	25
8. YÖNETİM KURULU ONAYI	33

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
01.01.2019 - 31.12.2019 DÖNEMİ YILLIK FAALİYET RAPORU

1. GENEL BİLGİLER

Raporun Ait Olduğu Dönem : 01.01.2019 – 31.12.2019 dönemi.
Ticaret Ünvanı : Sarten Ambalaj Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi
Ticaret Sicil Numarası : Silivri-95
Merkez Adresi : Semizkumlar Mevkii Edirne Yolu 9.Km Silivri/İstanbul

Şube Adresleri

Merkez Ofis : Ferko Signature Büyükdere Cad. No:175/100 Şişli/İstanbul
Silivri Metal : Edirne Yolu 9.Km.Semizkumlar Mevkii Silivri/İstanbul
Gebze Metal : Barış Mh.Dr.Zeki Acar Cd.No:4 (Tubitak Yanı) Gebze/Kocaeli
Silivri Endpak Metal : Edirne Yolu 9.Km.Semizkumlar Mevkii Silivri/İstanbul
Manisa Metal : OSB 2.Kısım Keçiliköy OSB Mah. Gaziler Cad. No:25 Manisa
Karacabey Metal : İzmir Yolu 1.Km Karacabey/Bursa
Adana Metal : Hacı Sabancı O.S.B. Zübeyde Hanım Cad. No:6 Adana
Sarkap Metal : OSB 2.Kısım Keçiliköy OSB Mah. Gaziler Cad. No:27 Manisa
Ayvalık Metal : İzmir Yolu Üzeri 7.km No:5 Küçükköy Ayvalık/Balıkesir
Çorlu Metal : Saray Cad. Çorlu/Tekirdağ
Manisa Endpak Metal : OSB 2.Kısım 1976 Ada 8 Parsel No:27 Manisa
Manisa EOE Kpk Metal : OSB 2.Kısım Keçiliköy OSB Mah. Güngör Alışır Cad. No:4 Manisa
Petpak Plastik : OSB 2.Kısım Keçiliköy OSB Mah. Gaziler Cad. No:17 Manisa
Gebze Plastik : Barış Mh.Dr.Zeki Acar Cd.No:4 (Tubitak Yanı) Gebze/Kocaeli
Karacabey Plastik : İzmir Yolu 1.Km Karacabey/Bursa
Gemlik Plastik : Umurbey Mah. Eski Orhangazi Cad. No:13/1 Gemlik/Bursa
Gemlik Satış Ofisi : Umurbey Mah. Eski Orhangazi Cad. No:13/1 Gemlik/Bursa

İletişim Bilgileri

Telefon : 0 (212) 275 76 60
Fax : 0 (212) 272 34 17
E-posta adresi : sarten@sarten.com.tr
İnternet Sitesi Adresi : www.sarten.com.tr

1.1. Sarten Ambalaj Hakkında

Metal ambalaj üretimine 15 Mart 1972 yılında Çorlu fabrikasında başlayan Sarten, yıllar içerisinde büyüyen Türkiye pazarında müşterilerinin ihtiyaçları karşılamak üzere yeni fabrikalar açmıştır. Sarten, büyüme stratejisi paralelinde yaptığı yatırımlarla bugün Silivri, Gebze, Karacabey, Gemlik, Manisa, Ayvalık ve Adana yörelerinde toplam 15 fabrikaya sahiptir. Bu fabrika yatırımları, Sarten'in müşteri odaklı stratejisi paralelinde müşterilerin fabrikalarının yoğun olarak kümелendiği bölgelerde yapılmıştır. Sarten'in ürün portföyünde Metal Ambalajlar, Kavanoz Kapakları ve Plastik ürünler yer almaktadır.

Sarten, metal ambalajda konserve, yemeklik yağ, aerosol, zirai ilaç, madeni yağ, boya gibi farklı sektörlerde üretim yapmaktadır.

Firma, plastik ambalajda ise PET, PE ve PP hammaddelerinden yapılan üretimler ile madeni yağ, zirai ilaç (COEX), boya, ketçap (COEX), süt ürünleri, temizlik malzemeleri ve kozmetik sektörlerine hizmet vermektedir.

Gıda sektörünün ihtiyacını karşılamak için 38mm çaptan 100mm çapa kadar çeşitlendirilmiş kavanoz kapakları da Sarten üretim portföyünde yer almaktadır.

Sarten'in yurt dışında tamamı kendi sermayesi ile kurulan şirketleri bünyesinde Rusya ve Hollanda'da 2 ayrı fabrikası bulunmaktadır. Bu fabrikalardan ilki OOO Sarpak Rusya bünyesinde, Nevinominsk'te kurulu aerosol kutu fabrikası, ikincisi de Sarten Packaging Netherlands B.V bünyesinde Roosendaal'da kurulu aerosol kutu fabrikasıdır. Sarten'in Sırbistan'da bu ülkeye ve komşu ülkelere pazarlama amacı ile kurulan bir firması daha bulunmaktadır.

Sürekli insana yatırım yapma politikamız kapsamında yine Silivri fabrikamızda yer alan ve 2008 yılından bu yana devam eden Sarten Akademi, yeni işe alınan personele, mevcut çalışanlara ve müşterilere yönelik eğitimler vermektedir.

Firma'nın yemeklik yağ ambalajı ile başlayan üretim faaliyetleri, konserve, madeni yağ, aerosol, boya, zirai mücadele, kavanoz kapağı, kolay açılır kapak, plastik şişirme, plastik enjeksiyon ve pet şişirme ambalaj kaplarının da dahil edilmesi ile geniş bir müşteri ve pazar potansiyeline ulaşmıştır. Üretiminin ağırlıklı bölümü metal ambalaja yönelik olan Firma'da, 2019 yılı cirosunun %78 oranındaki kısmını metal kutu oluştururken, plastik kutu %13, kavanoz kapak ise %9 oranında pay almıştır. Sektörel olarak ise Firma cirosunun %57'u gıda sektörüne, %22'ü endüstriyel, kalan % 21 ise kozmetik sektörlerine yönelik gerçekleşmiştir.

Firma, iç pazara sunduğu ürünlerin yanı sıra, toplam satışlarının yaklaşık %34'i kadarını da yurtdışına ihraç etmektedir. İhracatta, ağırlıklı olarak aerosol kutu ve konserve kutusu gibi küçük hacimli ambalaj malzemeleri ve kavanoz kapakları konu olmaktadır. Firma'nın ihracatı İsrail, Mısır, Ürdün, Lübnan gibi Ortadoğu ülkelerine, başta İngiltere, Belçika, Hollanda, İsviçre, Fransa, Bulgaristan, Almanya, Macaristan, İspanya, Yunanistan ve Romanya olmak üzere AB ülkelerine, ayrıca Rusya, Ukrayna, Gürcistan ve Beyaz Rusya'ya ve Cezayir, Fas olmak üzere Afrika ülkelerine ve A.B.D gibi ülkelere olmaktadır.

Genel Merkezi İstanbul'da olan Sarten Ambalaj ISO-500 (2018) listesinde, üretimden satışlara göre 108. sırada, ambalaj firmaları arasında ise kendi ürün yelpazesinde ilk sırada yer almaktadır. 1998 Yılında ihracata başlayan Sarten, her yıl ihracat miktarını artırmaktadır. 2018 Yılı ihracat hacmi ile TİM (Türkiye İhracatçıları Meclisi) sıralamasında 171. Sırada yer almaktadır. Metal ve plastik ambalaj sektöründe pazar ve teknoloji lideri olan Sarten, bugün yurtiçinde 15 ve yurtdışında 2 olmak üzere toplam 122.379 m2 kapalı ve 177.769 m2 açık alana sahip 17 fabrikası ile Türkiye ekonomisine değer katmaktadır.

1.2. Sarten'in Vizyonu, Misyonu, Değerleri Ve Stratejisi

1.2.1. Vizyonumuz

Türkiye ve çevresinde, sürekli yatırımlarla büyüyen "Lider Ambalaj Şirketi" olmak.

1.2.2. Misyonumuz

Sürekli gelişen teknolojimiz, eğitilmiş ve deneyimli kadromuzla kaliteli, hızlı, uygun fiyatlı, çevreci ambalaj çözümleri yaratmak ve bizimle çalışan tüm paydaşlarımıza değer katmak için varız.

1.2.3. Değerlerimiz

Müşterilerimiz

- Müşterilerimizin memnuniyetini her zaman beklentilerinin üzerinde sağlamayı hedefleriz
- Müşterilerimize karşı dürüst, saygılı ve şeffafız

Çalışanlarımız

- En önemli kaynağımız çalışanlarımızdır
- Sürekli gelişim için çalışanlarımıza yatırım yapmak politikamızın ayrılmaz bir parçasıdır.
- Kalitemizin gücü teminatı tüm çalışanlarımızdır

Kalitemiz

- Kalite standartlarımızı ve ürünlerimizin kalitesini geliştirmek konusunda inansa ve teknolojiye sürekli yatırım yaparız.

Teknoloji Ve Yenilikçiliğimiz

- Öncelikli tercih edilen bir ambalaj firması olmak konusundaki vizyonumuza ulaşmak için, yenilikçilik konusunda da liderliğimizi sürdürmek üzere yeni teknolojileri AR-GE merkezimiz ile takip eder, bütçemizden önemli bir payı AR-GE çalışmalarına ayırırız

Çevre Ve Toplum

- Faaliyetlerimizin sürdürülmesinde çevremize, topluma ve insanlığa yararlı olmak için bilinçliyiz ve çabalıyız.

1.2.4. Politikalarımız

1.2.4.1. Kalite Politikamız

En üst seviyede müşteri tatminini, ürettiği ambalajlardaki kaliteyi, verimliliği ve çevreciliği esas almış, bunu müşteri ve çalışanlarına yansıtmayı amaç edinmiştir. Kalite müşterinin güven ve tercihinin kazanmaktır. Kalite sorumluluğunun Sarten'de herkesin işi olduğunu kabul ederiz. Kaliteli ürünlerin kaliteli insanlar tarafından üretileceği inancı ile eğitime öncelik vermek temel hedef olarak benimsenmiştir.

Sektörün lider ve öncü firması olarak ürün ve hizmetlerimizde standartları belirleyici rolümüzü, müşterilerimizin ürünlerini rekabetçi, sağlıklı ve güvenilir şekilde pazara sunmalarında en yüksek faydayı sağlamak için kullanırız. Bunu gerçekleştirirken maliyetlerimizi düşürmeyi, büyümemizi sürdürülebilir kılmayı, ortak geleceğimizi güven altına almayı hedefliyoruz.

Şirket vizyonu doğrultusunda, toplam kalite felsefesini esas alan ve takım ruhuna önem veren çalışmalar ile örnek alınan rekabetçi süreçler oluşturmayı ve yönetmeyi hedeflemektedir. Sonuç odaklı, değer yaratan, toplumsal sorumluluğu ve marka değeri yüksek bir şirket için sürekli iyileştirme çalışmalarının etkin bir şekilde yürütülmesi, bunun için sistemler kurulması şirketin önceliklerindendir.

1.2.4.2. Çevre Politikamız

Sarten çevresel değerlere karşı sorumluluğunun bilincinde bir kurum olarak, metal ve plastik ambalaj üretim faaliyetlerimizde ürünlerimizin tedarikçilerinden üretim aşamasına, kullanımından bertaraf edilme süreçlerinde çevresel etkilerimizi en aza indirmek için tedarikçilerimiz ve müşterilerimizle birlikte çalışıyoruz.

Bu amaç doğrultusunda;

- Doğal kaynakları verimli kullanmayı, geri dönüşüm ve geri kazanımı artırmayı,
  - Tasarım aşamasından itibaren bütün süreçleri oluştururken enerji verimliliği sağlayan ve çevre dostu olan teknolojileri dikkate almayı,
  - Sıfır atık yaklaşımı ile atık yönetiminin sağlanmasını,
  - Kirliliği kaynağında önleyerek çevrenin korunmasını,
  - Temiz ve sağlıklı bir çevrenin gelecek nesillere aktarılmasında çalışanlarımızın, müşterilerimizin, tedarikçilerimizin ve toplumumuzun, çevre bilincinin artırılması ve iklim değişikliği duyarlılığına yönelik katkı sağlamayı,
  - Çevre ile ilgili uygunluk yükümlülüklerimizi yerine getirmeyi,
  - Çevre performansımızı sürekli iyileştirmeyi ve geliştirmeyi,
- beyan ve taahhüt etmekteyiz

1.2.4.3. İş Sağlığı Ve Güvenliği Politikamız

Sarten Ambalaj San. Ve Tic. A.Ş. fabrikalarında gerçekleşen tüm faaliyetlerde;

- Tedarikçi, alt işveren, yüklenici taşeron çalışmalarında dahil olmak üzere faaliyetlerinden etkilenen herkese iş sağlığı ve güvenliği konusunda önem veren,
- Bu amaç ve hedefler doğrultusunda sürekli iyileşmeyi öngören aksiyonlar alan,
- İş sağlığı ve güvenliği risklerini önceden tespit eden ve minimize etmeyi kendisine görev edinen,
- Faaliyetlerinde iş sağlığı ve güvenliği açısından sorun oluşturmeyen teknolojileri kullanan,
- Çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği bilincinin gelişmesine katkı sağlayacak eğitimler yapan,
- Yaşanabilecek su baskını, yangın ve doğal afetler karşısında bilinçli ve hazırlıklı olan,
- İş sağlığı ve güvenliği için yürürlükteki yasal ve diğer sorumluluklara uyan,
- İş sağlığı ve güvenliğini yaşam biçimi haline getiren,
- Çalışanlar ve yakın çevresinin sosyal memnuniyetini en üst seviyede olan bir tesis olmayı taahhüt eder.

1.2.4.4. Bilgi Güvenliği Politikamız

Sarten Ambalaj A.Ş. ("Sarten") Yönetimi, organizasyonun sorumluluğu altında bulunan bilgileri korumak için güvenlik önlemlerini yerine getirmenin önemini ve ihtiyacını vurgular. Çok gizli ve gizli şirket bilgisinin yetkilendirilmiş kullanıcıların kullanımına sunulması için gerekli önlemlerin alınmış olması şarttır. Teknik yollarla elde edilebilen güvenlik seviyesi sınırlıdır, dolayısıyla uygun yönetim, iş akışları ve prosedürler ile desteklenmelidir.

Sarten, bilgi varlıklarının ve bilgi sistemlerinin gizliliğinin, bütünlüğünün ve erişilebilirliğinin korunmasını, "Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi" olarak tanımlar. Bilgi varlıklarının korunmasına yönelik olarak her varlık üzerinde gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik değerlendirmesi yapılmaktadır.

Gizlilik: Bilginin sadece yetkili kişiler tarafından erişilebilir olmasını ifade etmektedir. Bütünlük: Bilginin doğruluğunu ve tamlığını olumsuz etkileyecek değişikliklere karşı korunmasını ifade etmektedir. Erişilebilirlik: Bilginin yetkili kullanıcılar tarafından gerektiğinde erişilebilir olmasını ifade etmektedir.

Bilgilerin gizliliği, bütünlüğü ve erişilebilirliği, Sarten'in BGYS temel hedeflerinden birisidir. Hedeflenen BGYS sonuçlarına ulaşmak için Sarten Yönetimi, ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Standardı'na uyumlu olmayı sağlar. Şirketteki tüm iş birimleri ve ilgili taraflar, gerçekleştirdikleri faaliyetlerinde bu ilkelere dikkat edeceklerdir. Tüm Sarten personeli ve üçüncü taraf personel, her seviyeden, bilgi güvenliği sistem gereksinimlerini yerine getirmekte ve sistemin etkinliğini artırmak için faaliyetler yürütmektedir.

Sarten Yönetimi, Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi açısından sürekli iyileştirme ve iş sürekliliğinin sürdürülmesini ve yönetilmesini sağlar.

1.2.4.5. Satınalma Politikamız

- Faaliyette bulunduğu ülkelerin yasalarına uyma,
- Yolsuzlukla mücadele konusunda (rüşvetin ve kara paranın aklanmasının önlenmesi vs.) Gerekli tedbirleri almayı ve hiçbir zaman rüşvet veya benzeri yasa dışı bir ödemeye doğrudan veya dolaylı olarak karışmama,
- Kaydı olmayan, gizli para fonları ya da varlıkları tutmama,
- Sadece iş amaçlarına yönelik olarak ağırlamalar yapmayı, maddi değer taşımayan ve sürekli olmayan hediyeler verme ve kabul etme,
- Kişisel çıkarların, şirket menfaatleri ve şirkete bağlılıkla çatıştığı durumlardan kaçınma,
- Aracı kuruluşlar ve danışmanlar da dâhil olmak üzere, mal ve hizmet temin eden kişilere ödeyeceği hizmet veya ürün bedellerinin, satın aldığı mal veya hizmet ile ölçülü ve sadece bunların karşılığı olmasını temin etme,
- Yeni alanlarda önemli yatırımlar yapmadan önce, mevcudiyetinin ve faaliyetlerinin muhtemel etkilerini değerlendirme,
- Tedarikçilerimizi ihtilafli metaller kullanmamaya teşvik ve talep etmek. Demokratik Kongo Cumhuriyeti (DRC) ve çevre ülkelerden tedarik edilen ve ihtilafa katkıda bulunan "ihtilafli metal ve

mineralleri" (Tantal, Tungsten, Kalay, Altın) ürünlerimizde bulundurmamaya kararlıyız. Tedarikçilerimiz bu metallerin ihtilaflı olmadığını belgelendirmelidirler.

- Karton, mukavva ambalajlarımızın etkisini minimize etmek için optimizasyonu; 2020 yılına kadar kağıt ve ambalajlarımızın tamamını geri dönüşümlü malzemeden veya ihtilaflı ve sorunlu kaynaklar yerine sertifikalı, sürekliliği yönetilen kaynaklardan temin etmek,
- Şirket politikaları ile uyumlu Satın alma politikaları oluşturma,
- Yukarıda sayılan ilkelerine aykırı davranabilecek iş ortakları ve tedarikçiler ile çalışmama, yürütülen tüm faaliyetlerde ilke edinilmiştir.

Sarten ilkelerini zaman içerisinde tekamül eden yaşam koşullarına göre geliştirmeyi, çağdaş toplumun bir parçası olarak faaliyetlerine devam etmenin kaçınılmaz bir şartı olarak görmektedir.

1.2.4.6. Atık Yönetimi Politikamız

Sarten Ambalaj Sanayi olarak; hammadde girişinden, nihai ürün sevkiyatına, pazarlama aşamasından, müşteri memnuniyeti ziyaretlerine kadar her aşamada;

- Üretim, kullanım, geri kazanım veya bertaraf aşamalarında çevre ve insan sağlığına en az zarar verecek şekilde ürünlerin tasarlanması,
- Daha dayanıklı, yeniden kullanılabilir ve geri dönüştürülebilir ürünlere odaklanan teknolojiler ile atık üretimine ve atık içerisinde bulunan zararlı maddelere yönelik, ürün çevresel tasarım yaklaşımının oluşturulması suretiyle önlenmesi ve azaltılması,
- Atık üretiminin kaçınılmaz olduğu durumlarda atıkların; yeniden kullanımı, geri dönüşümü ve ikincil hammadde elde etme amaçlı diğer işlemler ile geri kazanılması, enerji kaynağı olarak kullanılması veya bertaraf edilmesi,
- Doğal kaynak ve enerji kullanımının azaltılmasına yönelik olarak geri kazanılmış ürünlerin kullanılması,
- Atıkların kaynağında ayrı toplanması, geçici depolanması, taşınması ve işlenmesi sırasında su, hava, toprak, bitki, hayvan ve insanlar için risk yaratmayacak, gürültü, titreşim ve koku yoluyla rahatsızlığa neden olmayacak, doğal çevrenin olumsuz etkilenmesini önleyecek ve böylece çevre ve insan sağlığına zarar vermeyecek yöntem ve işlemlerin kullanılması,
- Farklı türdeki atıkların kaynağında/üretildikleri yerde diğer atıklarla karıştırılmaksızın, sınıflandırılarak ayrı toplanması,
- Atık yönetimi konusundaki en temel görevimizdir.

1.2.5. Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum

SARTEN markasının bir dünya markası olması yolunda 2014 yılı nisan ayında başlattığımız Turquality Marka Desteği Projemiz başarıyla devam etmektedir. Markamız 2018 yılı itibariyle teşvik programının Turquality segmentine yükselmiştir ve faydalanabileceği teşviklerin tutarları çoğu limitsiz olmak üzere artmıştır. Turquality'e yükselme sürecinde yurtdışı hedef pazarlar ve müşteriler baz alınarak 5 senelik stratejik plan güncellenmiştir.

5'er senelik yapılan stratejik planlarlar kapsamında ele alınan ana konu başlıkları şöyledir:

- 1- Kurumsal Yönetim Alt Yapısının Kuvvetlendirilmesi
- 2- İnsan Kaynakları Alt Yapısının Kuvvetlendirilmesi
- 3- Tedarik Zinciri Alt Yapısının Kuvvetlendirilmesi
- 4- Bilgi Teknolojileri Alt Yapısının Kuvvetlendirilmesi
- 5- Yeni Ürün Geliştirme
- 6- Markanın Konumunun ve Stratejisinin Geliştirilmesi ve Etkin Yönetilmesi
- 7- Hedef Pazarlarda Penetrasyon Etkinliğinin Artırılması ya da Yeniden Yapılandırılması

Yukarıda listelenen tüm kuvvetlendirme alanlarında çalışmalar düzenli olarak yapılmaktadır. Markanın kurumsal yönetimi sürekli iyileştirmelerle devam etmektedir. Bu proje ile Sarten kurumsal yönetim ve operasyonel iyileştirmeler ile birlikte yurtdışı pazarlara odaklanmaktadır. 2014 yılında ilk üyelik tarihinde taahhüt edilen ve yukarıda listelenen tüm projeler tamamlanmıştır.

2. SERMAYE, ORTAKLIK YAPISI VE İŞTİRAKLERİ

Ortağın;	Sermaye Payı / Oy Hakkı					
Ticaret Unvanı/ Adı Soyadı	Son Genel Kurul Toplantısı		Son Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı		Son Durum	
	29.03.2019		-		31.12.2019	
	(TL)	(%)	(TL)	(%)	(TL)	(%)
Sarpay Ambalaj Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	89.505.000	85	-	-	89.505.000	85
Mitsui & Co., Europe plc	15.795.000	15	-	-	15.795.000	15
TOPLAM	105.300.000	100	-	-	105.300.000	100

Sarten ortaklık yapısı içinde imtiyazlı pay mevcut değildir. Sarten Ambalaj'ın doğrudan pay sahibi olduğu 2 bağlı ortaklığı bulunmaktadır. Söz konusu bağlı ortaklıklar Sarıbekir Holding A.Ş. ve Sarten Europe Holding B.V.' dir.

Sarten Ambalaj'ın ayrıca, Sarıbekir Holding'in %100 bağlı ortaklıkları olan Rusya'daki OOO Sarpak ile Sırbistan'daki Sarten Ambalaza DOO ve Sarten Europe Holding B.V.'nin Hollanda'daki Sarten Packaging Netherlands B.V. şirketlerinde dolaylı payı söz konusu olmaktadır.

Sarten Ambalaj'ın yukarıda adı geçen beş şirkete iştirak oranları, şirketlerin toplam sermayeleri ve faaliyet konuları özet olarak aşağıdaki şekilde verilmiştir.

ORTAKLIK ADI	FAALİYET KONUSU	SERMAYESİ	İŞTİRAK ORANI (%)
Sarıbekir Holding A.Ş.	Şirket kurmak ve yönetmek	4.500.000 TL	99,99
OOO Sarpak - Rusya	Ambalaj Üretimi	70.000.000 RUB	99,99
Sarten Ambalaza DOO - Sırbistan	Ambalaj Ürünleri Satış ve Pazarlama	1.000 EUR	99,99
Sarten Europe Holding B.V.	Şirket kurmak ve yönetmek	10.000 EUR	100
Sarten Packaging Netherlands B.V.	Ambalaj Üretimi ve Satışı	10.000 EUR	100

3. YÖNETİM ORGANI VE ORGANİZASYON YAPISI

3.1. Sarten Yönetim Kurulu

Sarten Yönetim Kurulu	
Ad Soyad	Görevi
Mustafa Zeki Sarıbekir	Yönetim Kurulu Başkanı
Mustafa Yusuf Sarıbekir	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Didem Zeynep Oğuz	Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı
Zeren Sarıbekir Güzelbahar	Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı
Makoto Murase	Yönetim Kurulu Üyesi
Takeshi Hokari	Yönetim Kurulu Üyesi

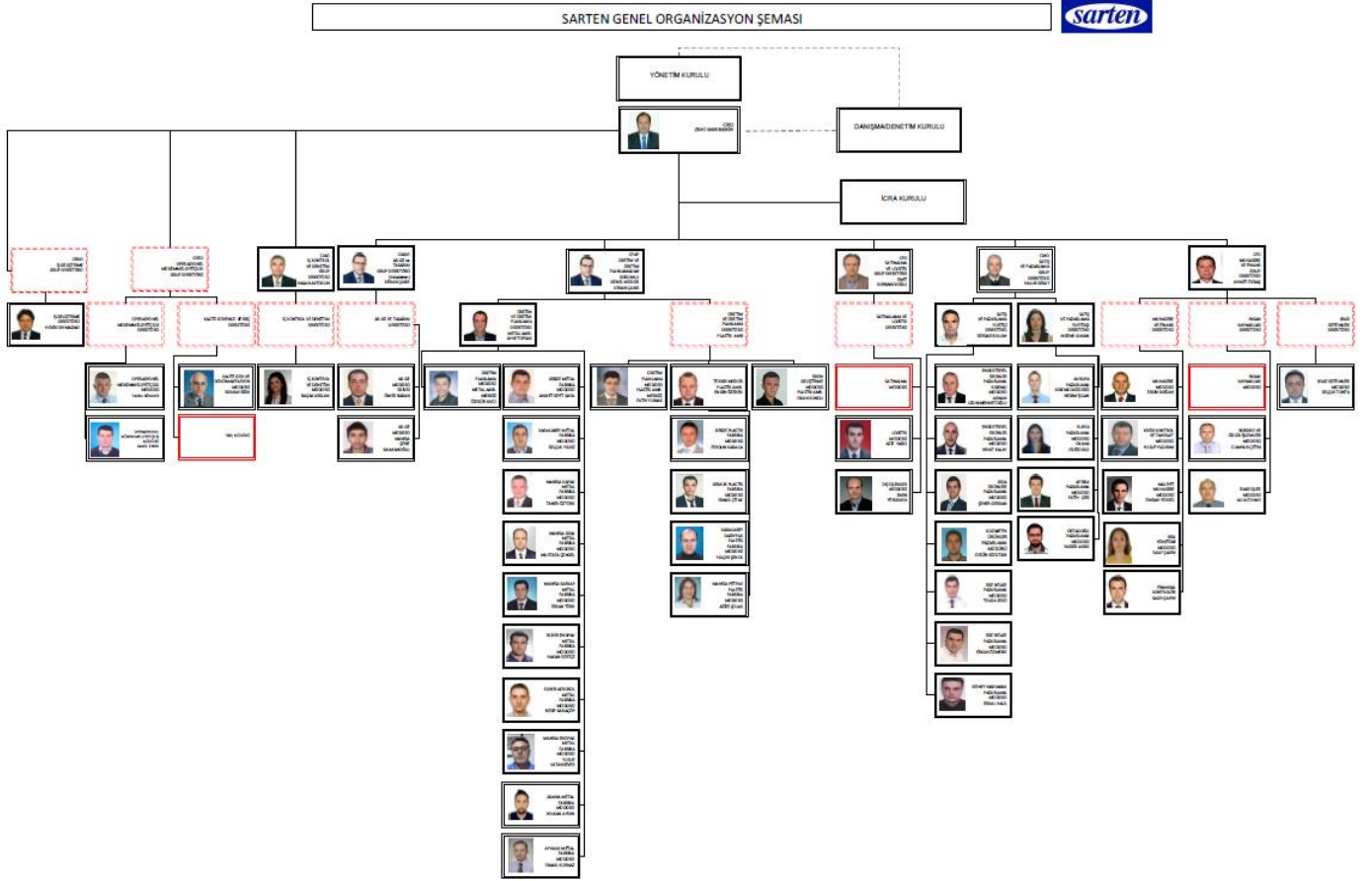
3.2. Sarten İcra Kurulu

Sarten İcra Kurulu	
Ad Soyad	Görevi
Mustafa Zeki Sarıbekir	İcra Kurulu Başkanı
Ahmet Özbaş	Muhasebe ve Finans Grup Direktörü
Haluk Giray	Pazarlama ve Satış Grup Direktörü
Ümit Kurbancıoğlu	Satınalma ve Lojistik Grup Direktörü
Veli Kenan Çakır	Üretim ve Üretim Planlamadan Sorumlu Genel Müdür
Hideki Shimazaki	İş Geliştirme Direktörü

3.3. Sarten Organizasyon Yapısı

2019 Yılı ortalama çalışan sayımız 2.684 kişidir.

Sarten'in 2019 yılına ait organizasyon yapısı aşağıdaki gibidir.

4. GÖSTERGELER

4.1. Başlıca Finansal Göstergeler (TL)

2017			2018			2019		
Özkaynaklar	Satış	Ebitda (FAVÖK)	Özkaynaklar	Satış	Ebitda (FAVÖK)	Özkaynaklar	Satış	Ebitda (FAVÖK)
288.255.601	1.172.752.546	181.696.617 15,49%	341.230.436	1.684.848.555	334.046.102 19,83%	470.625.193	2.055.820.760	370.843.237 18,04%
İhracat	Y.İçİ Alım	Y.Dışİ Alım	İhracat	Y.İçİ Alım	Y.Dışİ Alım	İhracat	Y.İçİ Alım	Y.Dışİ Alım
336.026.812	600.127.568	277.477.055	564.615.861	838.054.851	349.921.677	753.497.802	1.081.725.233	388.769.598

(*) Göstergelerdeki değerler V.U.K. hükümlerine göre oluşan değerlerdir.

4.2. Üretim Göstergeleri

	2017	Hammadde	2018	Hammadde	2019	Hammadde
	Adet	Ton	Adet	Ton	Adet	Ton
Metal Ürünler	1.931.974.808	154.443	1.965.778.303	155.824	2.176.732.887	169.888
Plastik Ürünler	265.150.797	19.662	252.095.920	19.551	239.116.619	18.700

4.3. Satış Göstergeleri

İç Pazar			2017	2018	2019
	Metal Ürünler				
		Ciro	590.069.881	795.399.535	964.282.763
		Adet	701.990.675	703.502.817	764.401.351
	Eoe Ürünler				
		Ciro	6.908.043	10.831.836	9.752.884
		Adet	45.509.240	62.033.156	59.140.916
	Kavanoz Kapak				
		Ciro	63.775.184	75.550.999	102.342.373
		Adet	542.562.261	432.647.315	523.431.227
	Plastik Ürünler				
		Ciro	176.018.009	237.947.851	255.925.230
		Adet	248.121.035	239.622.981	225.999.577
Toplam İç Pazar					
		Ciro	836.771.116	1.119.730.221	1.332.303.250
		Adet	1.538.183.211	1.437.806.269	1.572.973.071
İhracat					
	Metal Ürünler				
		Ciro	249.647.616	391.643.101	495.288.343
		Adet	414.417.725	407.780.288	448.696.652
	Eoe Ürünler				
		Ciro	22.145.125	56.734.830	99.211.047
		Adet	152.068.211	323.429.222	511.638.277
	Kavanoz Kapak				
		Ciro	28.339.064	54.232.828	70.753.824
		Adet	269.486.838	387.074.870	428.330.430
	Plastik Ürünler				
		Ciro	5.667.774	6.679.512	13.073.146
		Adet	13.040.805	9.837.415	11.087.897
Toplam İhracat					
		Ciro	305.799.579	509.290.270	678.326.360
		Adet	849.013.579	1.128.121.795	1.399.753.256
ÜRÜNLER CİRO TOPLAMI			1.142.570.695	1.629.020.491	2.010.629.610
DİĞER SATIŞ VE GELİRLER TOPLAMI			30.181.851	30.181.851	54.326.960
TOPLAM SATIŞLAR			1.172.752.546	1.659.202.342	2.064.956.570

5. İŞLETME FAALİYETLERİ

5.1. Faaliyet Gösterilen Ana İş Kolları Ve Sektörler

a) Teneke Ürünler (Metal Ambalaj)

Sarten Ambalaj tarafından üretilen teneke ürünler; konserve, bitkisel yağ, aerosol, zirai ilaç, madeni yağ, boya gibi farklı sektörler için üretilmektedir. Teneke ürün çeşitleri arasında kavanoz kapakları ve kolay açılır kapaklar da yer almaktadır. Müşteri taleplerine göre model kutu üretimi de gerçekleştirilmektedir. Teneke ürünlerde, gıda kutuları ciroda önemli bir pay alırken, kozmetik ve endüstriyel ürünler kutuları bunu takip etmektedir.

b) Plastik Ürünler

1992 yılında plastik ambalaj üretimine başlayan Sarten Ambalaj, zirai ilaç, ketçap şişesi, peynir kapları, motor yağları için plastik şişeler ve muhtelif hacimlerde plastik şişe üretimi yapmaktadır. Plastik ana ürün grupları plastik şişirme ambalajlar, plastik enjeksiyon kapakları ve pet ambalajlardan oluşmaktadır. Plastik ambalajda cironun önemli bir kısmını gıda sektörüne yönelik kutular, madeni yağ, zirai mücadele ilaçları ve boya kutuları oluşturmaktadır.

Sarten Ambalaj kalite, çevre, iş ve işçi emniyeti ve güvenliği konularında iyi bir yönetim hedeflemektedir. Firma'nın tesislerinin tümünde akredite olmuş ISO 9001 kalite yönetim sertifikası ile ISO 27001, Silivri, Gebze, Gemlik, Karacabey Teneke, Manisa Teneke, Manisa Petpak ile Merkez Ofis'te ISO 14001 çevre ve Karacabey Yerleşke, Adana, Manisa, Petpak, Gebze Yerleşke, Sarkap Kavanoz Kapak, Silivri Yerleşke tesislerinde FSSC 22000 gıda güvenliği standartlarına uygun çalışma sahaları bulunmaktadır.

Özetle ürünlerimiz Gıda, Kozmetik ve Endüstriyel olarak üç ana segmentte toplanmaktadır.

5.2. Planlanan Önemli Ar&Ge Faaliyetleri İle Yatırım Planları

2017 yılında Hollanda Roosendaal'da Sarten Packaging Netherlands B.V unvanıyla aerosol kutu üretimine başlayan fabrikamıza 2019 yılı içerisinde ikinci bir üretim hattı yatırımı tamamlamıştır.

2017 yılında Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yapılan değerlendirme sonucunda Ar-Ge Merkezi ünvanını almaya hak kazanan firmamız Bakanlığın desteklemiş olduğu Ar-Ge projelerine devam etmektedir.

5.3. İşletme Faaliyetleri Ve Faaliyetlere İlişkin Önemli Gelişmeler

- 1- Şirket aleyhine açılan ve şirketin mali durumunu ve faaliyetlerini etkileyebilecek nitelikteki dava/davalar yoktur.
- 2- Mevzuat hükümlerine aykırı uygulamalar nedeniyle şirket ve yönetim organı üyeleri hakkında uygulanan idari veya adli yaptırımlar yoktur.
- 3- Yıl içerisinde 29.03.2019 tarihinde olağan genel kurul toplantısı yapılmıştır. Olağan genel kurul kararları www.sarten.com.tr internet sitesinde yer almaktadır.
- 4- Şirket yıl içinde 535.918 TL bağışta bulunmuştur.
- 5- Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yapılan değerlendirme sonucunda 24.03.2017 tarihinden itibaren 417. Ar-Ge Merkezi ünvanını almaya hak kazanmış olan firmamız 2019 yılında da 5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge Merkezlerine sağlanan teşvik ve muafiyetlerden yararlanmaya devam etmiştir.

6- Şirket' in ilişkili taraflarla yapmış olduğu faaliyetler:

UNVAN	SATIŞLAR TL	ALIMLAR TL
SARTEN BULGARİA OOD	30.109.283	8.739.525
S.C.SARTEN AMBALAJ S.R.L.	9.067.914	0
SARTEN AMBALAZA DOO	5.029.110	0
MITSUI CO.LTD.	0	36.221.254
DİĞER	9.250	0
	44.215.557	44.960.779

- 7- Kar Dağıtımı, Şirket Esas Sözleşmesinin 29.Maddesi gereğince dağıtılabılır karın % 20'si oranında ve ortakların "hisseleri nispetinde" yapılacaktır.
- 8- Yönetim kurulu ve üst yönetime sağlanan haklar toplamı 4.764.127 TL'dir.
- 9- Şirket 2019 yılında 3'i yurtiçi, 15'ü yurtdışı olmak üzere 18 adet fuara katılmıştır.

5.4. Önemli Nitelikte Yeni Ürün Ve Hizmetler Hakkında Bilgi

Sarten Ambalaj bünyesinde yer alan Silivri ve Manisa Ar-Ge departmanları, Firma'nın yurt içi ve yurt dışı fabrikalarının yeni yatırımları, kutu üretim ve matbaa makinesi bakımları, kapasite ve verimliliklerinin arttırılması gibi işlevlerinin yanında pazarlama birimleri ve müşteriler ile ortak çalışarak yeni ambalaj projelerin üretiminin üzerinde çalışmaktadır.

Firma'nın hizmet verdiği tüm sektörlerdeki müşterilerin ürünleri gıda marketlerinde, kozmetik mağazalarının raflarında, yapı marketlerinde ve akaryakıt istasyonlarında yer almakta olduğundan yoğun rekabet ortamında görsellik ön plana çıkmaktadır. Ambalaj sektöründe görsellik matbaa makinelerindeki baskı teknolojisi ile yakından ilişkilidir. Bu nedenle, Sarten Ambalaj matbaa yatırımlarını güncel teknolojiyi takip ederek yapmaktadır.

Sarten Ambalaj, aynı zamanda, kutu üretiminde de şeklen bazı değişiklikler yapabilecek teknolojiye sahiptir. Firma'nın kısa bir süre önce piyasaya sürdüğü şekilli aerosol kutuları Türkiye'de üretilmeyen bir ürünün farklı versiyonlarının ulusal pazara sunulması, raflarda dikkat çekici bir görselliğe sahip olması ve bayanların diğer kutulara göre şekilli aerosol kutuları daha fazla tercih etmesi sonucunda iç ve dış pazarlarda önemli bir pazar payı almıştır.

Teneke ve plastik ambalajlarda müşterilerin sağlamlık, dayanıklılık, görsellik ve ekonomik avantaj getirecek çözüm beklentilerine paralel olarak Silivri Ar-Ge merkezi plastik kalıp üretimi konusunda da en yeni teknolojilere sahip bulunmaktadır. Yeni kalıp üretiminde en önemli kriterlerden birisi de hammadde kullanımlarının en optimum düzeyde kullanımını sağlamaktır. Bu bağlamda Firma, süt, peynir, zeytin, keçap gibi gıda ürünleri ve temizlik malzemelerine yönelik ekonomik avantajlı ambalajlar sunmaktadır.

Sarten Ambalaj'ın birçok global üreticinin bulunduğu madeni yağ sektörüne yönelik de yenilikçi ürünleri mevcuttur. Türkiye'de ilk kez boşalırken hava almayan plastik madeni yağ ambalajı üretimini sağlayan Firma'nın bazı global müşterilerinin Türkiye pazarında Sarten Ambalaj'dan tedarik ettiği ambalajlar söz konusu müşterilerin yurtdışındaki grup firmalarından da talep görmektedir.

5.5. Diğer Faaliyetler Hakkında Bilgiler

5.5.1. Kalite Çalışmalarımız

2019 yılında kalite çalışmaları aşağıdaki başlıklar adı altında toplanabilir,

- **Kalite Sistem Belgelendirmesi**

Mevcut ISO 9001, ISO 14001, ISO 27001, FSSC 22000 belgeleri yenilenmiştir. Entegre yönetim sistemi uygulamasına geçiş kararı alınmıştır. İlk aşamada 2020 yılında ISO 9001 ve ISO 14001 yönetim sistemlerinin entegre edilmesi ve belgelendirme denetimine girilmesi kararı alınmıştır. Hazırlıklar bu yönde ilerlemektedir. Gemlik fabrikası haricinde tüm fabrikalarda FSSC 22000 belgesi alınmıştır. SEDEX denetimlerinin kapsamı genişletilerek 8 fabrikaya çıkarılmıştır.

- **Kalite Eğitimleri**

Öncelikle Metal Ambalaj Fabrikalarımızda tüm mavi yakalı personele yönelik uygulamalı ve bire bir kalite eğitimleri devam ettirilmektedir. Operatörler eğitimlerin ardından sınavdan geçirilerek eğitim etkinliği kontrol edilmektedir. Ayrıca bu eğitim farklı unsurlarla kalite ve posta başı-usta seviyesinde de verilmektedir.

Sarten Akademi çatısında tüm eğitim çalışmaları organizasyonel olarak toplanmıştır. 2020 yılında yeni personele yönelik yeni bir Sartan Akademi etkinliği planlanmaktadır.

- **Müşteri Memnuniyeti**

Pazarlama departmanı ile birlikte kalite departmanının müşterilere yaptığı ziyaretlerin sayısı arttırılmıştır. Kalite departmanının da oluşturulan bir ekip ile müşteriler ziyaret edilerek her yıl yıl uygulanan anketlere ek olarak yüz yüze konuşmalarla müşteri memnuniyetleri bölgeler bazında ölçülerek değerlendirmeye alınmıştır.

- **Kalite Yazılımları**

SAP QM kalite modülü yanı sıra devreye sokulan QDMS kalite dökümantasyon yazılımı ile ilgili kurulum aktif halde kullanılmaktadır. Müşterinin sesi adlı şikâyet yönetimi uygulaması QDMS üzerinden çalıştırılmaktadır. İstatistiki amaçlarla Minitab yazılımı da kalite çalışmalarında kullanılmaktadır.

- **Tedarikçi Denetimleri ve Performans takibi**

2019 yılı itibari ile bizim açımızdan kritik öneme sahip tedarikçilere denetim gerçekleştirilmiştir. Denetimler Tedarikçi Denetim sistematigine uygun olarak yapılmaktadır. Denetim sonucunda firmalara talimat doğrultusunda bir puanlama yapılmakta ve iş ortaklarımızın bizimle birlikte gelişmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca denetleme yapılmayan tedarikçiler "Tedarikçi anketi"yle değerlendirilmektedir. 2020 yılına yönelik olarak Tedarikçi Denetimlerinin kritik olarak belirlenecek tedarikçilerde bir SGS denetçisi tarafından Sartan personeli katılımı ile yapılması, bu denetimin ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001 ve sosyal sorumluluk konularını kapsaması ile ilgili bir karara varılmıştır.

- **Fabrika Performans Takibi**

Fabrika performans takipleri fabrikalarda yapılan toplantılarla gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, 2 hafta da bir Merkez Ofiste şirket üst yönetiminin katılımıyla tüm fabrikaların kalite performansları ve gelişmeler değerlendirilip konu ile ilgili kararlar alınmaktadır. Gerek görüldüğü durumlarda bu toplantılar fabrikalarda da gerçekleştirilmektedir.

- **Proses FMEA ve İstatistiki Proses Kontrol**

Fabrikalarımızda risk tabanlı bir proses çalışması yürütülmektedir. Bu kapsamda proses FMEA çalışmaları ve ilgili iyileştirmeler, İPK uygulamaları yürütülmektedir. Ayrıca proseslerin kabiliyetlerinin irdelenmesi gerektiğinde Cp,Cpk analizleri yapılarak konu değerlendirilmektedir. Manisa, Sarkap ve KAK fabrikalarımızda pilot olarak "son kontrol örnekleme ve raporlaması" çalışması başlatılmıştır. Çalışmada seçilen hatların kalite hata seviyesinin, tekrarlayan hataların gerekli aksiyonların hızla alınabilmesi için gün içinde fabrika yönetimine raporlanması sağlanmaktadır.

- **Kalite Kontrolden Proses Kontrole**

Üretimde kalite hatalarının kontrolü ve yakalanması için operatörlerin sorumluluklarının artırılması, organizasyonel değişikliklerin gerçekleştirilmesi kontrol yöntemlerinin gözden geçirilmesi çalışmaları yürütülmektedir. Bu çalışma çerçevesinde eğitimler ve yeni sorumluluklar verilmiştir. Amaç üretim operatörlerinin kalite farkındalığını arttırmak, üretirken kaliteyi sağlamak, denetim etkinliğini yükseltmektir. Ayrıca organizasyonel olarak Üretim Kontrol sorumluluğuna ayrı bir yönetici atanmıştır.

- **Yaşam Döngüsü Analizi**

Döngüsel ekonomi yaklaşımı çerçevesinde ürün ve proseslerin çevresel etkileri AB mevzuatında ağırlıklı bir yer tutmaya devam etmektedir. 2019 yılı içerisinde alınan bir yazılım ile bu çalışmalara başlanılmıştır. Ayrıca MPE bünyesindeki Avrupa metal ambalaj sektörüne yönelik LCA çalışmasına Türkiye adına katılma kararı alınmıştır. Çalışma 2020 de yürütülecektir.

- **Sürdürülebilirlik raporlaması**

Sürdürülebilirlik çalışmalarına yönelik olarak 2020 yılında Silivri fabrika için bir ön rapor hazırlanmasına karar verilmiştir. 2019 yılında bu kapsamda hazırlık çalışmalarına başlanmıştır.

5.5.2. Eğitimlerimiz

2019 Yılında Gerçekleştirdiğimiz Eğitimler:

Kalite Eğitimleri
Üretim Teknikleri Eğitimleri
İş sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri
Yalın Üretim Eğitimleri
Yasal Mevzuat Eğitimleri
Yönetim Becerileri

	Eğitim Alan Kişi Sayısı	Verilen Toplam Eğitim Sayısı	Adam Başı Eğitim Saati
TOPLAM	21.331	1.165	2,13

6. AMBALAJ'A GENEL BAKIŞ

Ambalaj, üretilen ürünleri sürdürülebilir şekilde saran, saklayan, stoklayan, taşıyan ve satan bir sınai ürün olarak tanımlanmaktadır. İster tarım, isterse imalat sanayinin diğer dallarında olsun çeşitli sektörlerde üretilen ürünlerin ambalajın tanımındaki işlevleri gerçekleştirebilmesi için bir ambalaja gereksinimi vardır. Bu yönüyle irdelendiğinde ambalaj, tüm imalat sanayilerinde bir lokomotif görevi görür.

Ambalaj üretimi alt gruplar bazında kâğıt, karton, oluklu mukavva, metal, plastik, ahşap ve cam ambalaj olarak sınıflandırılmaktadır. Malzeme çeşitliliği, ambalajların pek çok farklı ürün ve fonksiyonda kullanımına olanak vermektedir. Taşıma paletlerindeki dayanıklılığı ile ahşap yoğun olarak kullanılırken, işlenmesi kolay oluklu mukavva ambalajlardan genellikle dış ambalaj olarak yararlanılmaktadır. Taşıma, depolama kolaylıkları ve raf ömrü uzunluğu ile metal ambalajlar, baskıya elverişli olması ve kolay şekil verilebilmesi ile plastik ambalajlar ön plana çıkmaktadır.

Ambalaj ürünleri ağırlıklı olarak gıda, kimya, perakende satış sektörleri ve evsel tüketimde kullanılmaktadır. Ambalaj üretiminin WPO - Dünya Ambalaj Örgütü tarafından açıklanan sektörel bazda dağılımına bakıldığında, yaklaşık %50'sinin günlük ihtiyaç maddeleri arasında büyük paya sahip olan gıda ürünleri, %20-30'unun diğer gıda dışı tüketim malları ve kalan %20-30'unun ise endüstriyel ambalajlar olduğu görülmektedir.

Ambalaj Sanayicileri Derneği'nin yayınlamış olduğu "Türkiye Ambalaj Sanayi 2019 Raporu" ndan alınan önemli değerlendirmeler aşağıda sunulmuştur.

6.1. Pazarın Genel Durumu

Ambalaj çok özetle üretilen ürünleri sürdürülebilir şekilde saran, saklayan, stoklayan, taşıyan ve satan bir endüstriyel ürün olarak tanımlanabilir. Ambalaj sektörünün gelişmişliği ve kişi başına ambalaj tüketimi genel olarak "yaşam standardı ve ekonomik faaliyetlerin göstergesi" olarak da değerlendirilmektedir.

Türkiye'de mevcut ve son yıllarda gelişme eğilimi gösteren sanayi dallarında üretilen çeşitli tarım ve gıda ürünleri ile diğer gıda dışı ürünlerin amaca yönelik pazarlanmasında, özellikle ihraç mallarında ambalaj giderek çok önemli bir yer tutmaktadır. Bu arada, son birkaç yıldır, içindeki nihai ürünün bağlı bulunduğu üretim sektörlerinde yaşanan ekonomik durgunluk her ne kadar ambalaj sektörüne de yansımış bulunmakta ise de ülkede ambalajda gelişmeler, kalite artırma çalışmaları, kullanılan ana ve yardımcı maddelerde uygulanmaya başlayan rasyonalizasyon ve çevreye uyum önlemleri dünya pazarlarında, özellikle gelişmiş ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de devam etmektedir. Hatta imalat sanayi yeni üretim tesisleri kazandıkça Türkiye Ambalaj Sektörü de yeni talepleri karşılamak için ekonomisi gelişmiş ve göreceli olarak ambalaj pazarı doyuma ulaşmış AB ülkelerinde olduğundan daha hızlı bir gelişme göstermektedir.

Son on beş yılda kişi başına isabet eden ortalama gelirdeki artışlar nedeni ile yaşam standartlarında önemli değişimler yaşanmaktadır. Büyüyen şehirleşme trendi, ortalama ömrün uzaması, kadın nüfusun iş hayatına katılım payının artması, tüketim alışkanlıkları ve tüketici beklentilerinin değişime uğraması, tüketim merkezlerinde self servis yöntemlerini geliştirmekte ve tüketiciye doğrudan satış yapan hipermarket, süpermarket ve market zincirlerinin tüm ülke sathına yayılmasını teşvik etmektedir. Bu sırada söz konusu perakende satış sistemleri porsiyon tarzı ambalajın gelişim ve kullanımına destek vermektedir. Keza tüketiciler, geniş pazarlama alanına sahip marketlerde çok daha fazla çeşit, ucuz ama kaliteli ve güvenilir ürün, fiyat ve kalite dengesi bulma imkanları elde etmektedir. Bunun dışında müşteri hizmeti, satış noktasında yapılan promosyonlar, özel indirimler, bedava ürün kuponları gibi faktörler müşteriyi tercihen marketten alışveriş yapmaya yönlendirmektedir. Kısaca zincir mağazacılık ve alışveriş merkezleri raftan satış düzenini ve buna bağlı olarak da ambalajlı ürün talebini beslemektedir.

6.2. Ambalaj Sektöründe Yasal Düzenlemeler

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği gereğince ambalajlı ürünleri piyasaya süren firmalar kullanmış oldukları ambalajların geri kazanılmasından sorumludur. Başta AB ülkeleri olmak üzere birçok ülkede olduğu gibi Türkiye'de de tüm atıklar üretici sorumluluğu ilkesi çerçevesinde geri kazanılmaktadır. Burada kastedilen ambalajlı ürünleri piyasaya süren firmalardır. Ambalaj Üreticileri, Tedarikçiler ve Piyasaya Süren Firmalar her yıl Şubat ayı sonuna kadar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Atık Ambalaj Yazılım Programı üzerinden bir önceki yıla ait bildirimlerini yaparlar. Piyasaya süren firmaların geri kazanmakla yükümlü olduğu miktarlar 2018 yılında Cam, Metal, Plastik, Kağıt/Karton (her bir malzeme için ayrı ayrı) % 54; Ahşap içinse % 11'dir.

Gıda ile temas eden maddelerin üretimi ve dağıtımı ile ilgili yasal düzenlemeler Gıda ile Temas eden Madde ve Malzemeler Yönetmeliğinde açıklanmaktadır. Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzeme Üreten İşletmelerin Kayıt İşlemleri ile İyi Üretim Uygulamalarına Dair Yönetmelik de yayınlanarak ilgili yönetmeliğin yayımından önce faaliyet gösteren gıda ile temas eden madde ve malzeme üreten işletmeler, en geç 31/12/2013 tarihine kadar bu Yönetmelikteki kayıt belgesi ile mevcut belgelerini değiştirmişlerdir. Ambalaj sektöründe iyi üretim ve hijyen konusu her geçen gün daha da önem kazanmaktadır. TSE tarafından hazırlanan tst EN 15593 Ambalajlama Gıda Maddeleri İçin Kullanılan Ambalajların Hijyen Yönetimi – Gereklilikleri, İngiliz kuruluş BRC/IOP Ambalaj ve Ambalaj Materyalleri için Küresel Standart, Amerikan kuruluş AIB tarafından hazırlanan Gıda ile Temas eden Ambalaj Üretimi ve Tesisleri için Uluslararası Standartlar, PAS 223:2011 Gıda Ambalajı Üretimi ve Gıda Güvenliği için Ön Gereksinim Programları ve ISO 22000 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi gibi birçok standart kullanılmaktadır. ASD ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı iş birliği ile ilgili tüm bu standartları tek çatı altında toplamayı amaçlayan, Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzeme Üreten İş Yerleri için Hijyen Esasları ve İyi Uygulama Kılavuzu yayınlanmıştır.

Tehlikeli maddelerin; insan sağlığı ve diğer canlı varlıklar ile çevreye zarar vermeden güvenli ve düzenli bir şekilde kamuya açık karayoluyla taşınmasını sağlamak amacıyla yayınlanmış olan düzenleme Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik (ADR) de son dönemde ambalaj sektörümüzün gündeminde olan bir diğer önemli yasal düzenlemedir.

6.3. Küresel Ambalaj Sektörünün Boyutları

Küresel ambalaj endüstrisinin 2018 yılında 974,5 milyar dolarlık bir ciroya ulaştığı ve 2020’de ise 997 milyar USD olacağı tahmin edilmektedir (Kaynak: Pira International). Özellikle gelişmekte olan bölge ekonomilerinin de katkısıyla, yıllık ortalama büyümenin yaklaşık % 3 civarında olacağı öngörülmektedir. Söz konusu büyüme daha çok kâğıt/karton/oluklu mukavva ve sert (rijit) plastik ambalaj sektörlerinde yaşanırken; 2018 yılı verilerine göre en büyük ambalaj tüketicisi 140 milyar USD ve %3’lk büyüme oranı ile ABD’dir. İkinci sırada 100 milyar USD ciroyla yer alan in’in büyüme oranı %10’dur ve kısa bir süre sonra ABD’yi geçerek, dünyadaki en büyük ambalaj tüketicisi olacaktır.

Ambalaj sektörünün daraldığı ülke ve bölgelerin ABD, Kanada ve Batı Avrupa olduğu görülmektedir. Gelişen lkeler ise in, Hindistan, Endonezya, Meksika, Nijerya ve Türkiye’dir.

Türkiye, 20 milyar USD büyüklük ile Avrupa ve Avrasya’da 6. sırada; Dünyada ise 16. sırada yer almaktadır. Sektör cirosu olarak bize yakın ülkeler ise nüfus avantajına sahip olanlar; Hindistan, Brezilya ve Rusya Federasyonu’dur.

Kğıt/karton/oluklu mukavva toplam pazarı, 2018 yılında toplam 301 milyar dolarlık bir büyüklükle, ve %31’lik payla, küresel ambalaj sektörünün çoğunluğunu oluşturmaktadır.

İkinci büyük segmenti oluşturan sert (rijit) plastik ambalaj sektörü ise, 2018 yılı itibariyle %23’lk bir pazar payına veya 248 milyar dolarlık bir büyüklüğe sahiptir. Sert plastik ambalaj endüstrisi %6,6 büyüme oranı ile ambalaj sektörünün en hızlı büyüyen dalıdır.

2018 yılında 215 milyar dolar olan fleksibil (esnek) plastik ambalaj alt sektörü, % 22 oranla, üçüncü sırada yer almaktadır. Küresel metal ambalaj endüstrisi 2018 yılında %13’lk bir pazar payına ve 126 milyar dolarlık büyüklüğe sahiptir. Cam ambalaj segmentinin de toplam küresel ambalaj endüstrisi içerisindeki %7 oranla, 68 milyar USD payı vardır.

6.4. Türkiye’de Ambalaj Sektörü

Ambalaj Sanayicileri Derneği (ASD), her yıl düzenli olarak yeleri ile paylaştığı Türkiye Ambalaj Sektörü Raporu’nu açıkladı. Rapora göre geçtiğimiz yılda sektörün başarı grafiği devam ederken, Türkiye’nin dış ticaret açığı vermeyen ender sektörlerinden ambalaj sanayi, katma değerli ve sürdürülebilir üretim modeliyle başarı öyküsüne hız kesmeden devam etti. Dünyada ortalama yüzde 3 büyüyen ambalaj endüstrisi, Türkiye’de 2014 - 2018 arası yılda ortalama yüzde 6 - 8 büyümüştür.

Ambalaj Sanayicileri Derneği (ASD), pazarın dünya ve Türkiye’deki durumunu, boyutlarını karşılaştırmalı olarak ortaya koyan, ithalat ve ihracat rakamlarını analiz eden ve genel sektör bilgilerini derlediği raporunu yayınladı. Raporda, imalat sanayisi yeni üretim tesisleri kazandıkça, Türkiye ambalaj sektörünün de yeni talepleri karşılamak için ambalaj pazarı gelişmiş AB ülkelerinden daha hızlı bir gelişim gösterdiği belirtildi. Yılda ortalama %3’lk büyüme kaydeden küresel ambalaj endüstrisinin 2018’de 975 milyar dolarlık ciroya ulaşacağı tahminine yer verilen rapora göre, 140 milyar dolarlık sektörle dünyanın en büyük ambalaj tüketicisi olan ABD’yi 100 milyar dolarlık talebiyle in izledi. Sektörde hızla büyüyen in’in, ABD’yi yakın gelecekte geçeceği ngrld.

Türkiye, 22 milyar USD büyüklük ile Avrupa ve Avrasya’da 6. Sırada; Dünyada ise 16. Sırada yer almaktadır. Sektör cirosu olarak yakın ülkeler ise nüfus avantajına sahip olanlar; Hindistan, Brezilya ve Rusya Federasyonu olarak açıklandı.

Türkiye'de ambalaj malzemesi üreten çoğunluğu küçük ve orta ölçekli olmak üzere yaklaşık 5 bin firma bulunmaktadır. Ambalaj firmaları, genel olarak, imalat sanayilerine oldukça yakında kurulmaktadır; ancak en yoğun bulundukları bölge sırasıyla İstanbul, İzmir ve Manisa'dır.

Sarten Ambalaj'ın yemeklik yağ ambalajı ile başlayan üretim faaliyeti, zaman içinde konserve, madeni yağ, aerosol, boya, zirai mücadele, kavanoz kapağı, kolay açılır kapak, plastik şişirme, plastik enjeksiyon ve pet şişirme ambalaj kapları üretimi ile geniş bir müşteri ve pazar potansiyeline ulaşmıştır.

Sarten, Türkiye'de gıda ve madeni yağ sektöründe önde gelen şirketler olan müşterilerinin önemli bir kısmının ya tek ya da en büyük tedarikçisi konumundadır. Firma'nın ayrıca doğrudan ihracat yaptığı önemli yurtdışı müşterileri de bulunmaktadır.

6.5. Türkiye Ambalaj Sektörünün Boyutları

Raporda Türkiye ile ilgili çarpıcı detaylar dikkat çekiyor. Rapora göre 2008 - 2009 yıllarında dünyada yaşanan finansal krizde yara almayan Türkiye ambalaj sektörü, 2008'i gerilemeden 2009'u da ufak bir küçülme ile atlatarak 2010'dan itibaren hızlı bir toparlanma sürecine girdi, %18'lik üretim artışıyla yılı kapattı. Sonraki yıllarda büyüme eğilimi devam etti.

Sektörün 2014 yılı büyüklüğü üretim miktarı olarak 7,3 milyon ton ve toplam ciro olarak 17 milyar dolar; 2015 yılı büyüklüğü üretim miktarı olarak 7,8 milyon ton ve 16 milyar dolar; 2016 yılı büyüklüğü üretim miktarı olarak 8,2 milyon ton ve 18 milyar dolar; 2017 yılı büyüklüğü ise 9 milyon ton ve 20 milyar dolar olarak hesaplandı. Türkiye Ambalaj Sanayinin üretimi 2018'de aynı kaldı ve 9.093.000 ton olarak gerçekleştirildi. Sektörün cirosu yaklaşık 22 milyar dolar olarak açıklanmıştır.

Raporda malzeme gruplarına göre 2018 yılı üretim verileri incelendiğinde; plastik ambalaj %39 ile ilk sırada yer alırken onu %26 ile oluklu mukavva, %16 ile cam ambalaj, %6 ile ahşap ambalaj, %7 ile karton ambalaj, %5 ile metal ambalaj ve %1 ile kağıt ambalaj takip etti.

Dış ticaret rakamlarıyla dikkat çeken ambalaj sektörü, 2018'de önceki yıla göre hacim olarak %8, değer olarak ise %11 artış gösterdi. Ambalaj sektörü 2018 yılının ilk 6 ayında 1,13 milyon ton olan ambalaj ihracatını 2019 ilk yarıda %11 artışla 1,26 milyon tona çıkarırken, değer bazında ise %1 artışla 2 milyar 323 milyon dolara ulaştı. Ambalaj sektörünün 2019 ilk 6 aylık ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre miktar olarak %11 arttı. Türkiye ambalaj sektörü büyüklüğünün 2019 sonunda 25 milyar dolara ulaşacağı beklentisinin vurgulandığı raporda, bu rakamın 375-400 milyar dolarlık bir ekonomiyi mümkün kılacağı belirtildi.

6.6. Geleceğe Yönelik Beklentiler

Dünya nüfusu 2017 yılında 7 milyar 530 milyona ulaşmıştır (BM, Kasım 2019). Kişi başına ambalaj tüketimi bir yaşam standardı göstergesidir. Kişi başı ambalaj tüketimi dünya ortalaması 2018 yılı için 118 \$/kişi seviyesinde hesaplanabilmektedir. Kişi başı ambalaj tüketimi 440 \$ olan Kuzey Amerika/Kanada, 365 \$ olan Avrupa Birliği ülkeleri ve 516 \$ olan Japonya ile kıyaslandığında alınacak çok yol olduğu görülebilecektir. Şu kadar ki 2017 yılında Türkiye'de ambalaj tüketimi yaklaşık 245 \$/kişi (Nüfus: 81 milyon) olarak hesaplanırken, 2018 yılında ise yaklaşık 260 \$/kişi (Nüfus: 82 milyon) seviyesindedir. Plastik ambalaj tüketimi 166,8 \$/kişi ile ilk sırada yer alırken, oluklu mukavva 41 \$/kişi, metal ambalaj 21,2 \$/kişi, cam ambalaj 13,3 \$/kişi, karton ambalaj 11,8 \$/kişi, ahşap ambalaj 5 \$/kişi ve kağıt ambalaj 1,5 \$/kişi olarak hesaplanmaktadır (2018).

Türkiye'nin gelişmiş ülkelere göre daha düşük tüketim seviyesine sahip olmasını Türkiye'deki ambalaj sanayinin teknolojik gelişmişlik seviyesi dikkate alındığında esas olarak ambalaj sanayindeki kapasite yetersizliğinden ya da teknoloji eksikliğinden değil; imalat sanayindeki çeşitlenmeden kaynaklandığı görülecektir. Türkiye Ambalaj Sanayi donanım olarak gelişmiş ülkeleri aratmadığı bir yana bazı AB ülkelerinden çok daha yeni donanıma sahiptir. İthal yolu ile piyasaya sürülen yeni ihtiyaç ürünleri Türkiye'de üretilmeye başlandıkça "yaşam standart göstergesi" de yükselecektir. Çünkü Türkiye Ambalaj Sektörü gerek yapısal gerekse teknolojik açıdan yerli imalat sanayinin gereksinimlerini karşılayabilecek yeterlilikte olmasına karşın bugün ithal edilen ihtiyaç maddeleri kendi ambalajları ile gelmektedirler. Yeni ürünler Türkiye'de üretilmeye başlandıkça onların ambalajları da Türkiye'de üretilecek ve piyasa hacmi buna bağlı olarak gelişecektir. Ambalaj Sektörümüz normal bir gelişme

sürecinde olacağını düşündüğümüz bu gelişmeyi gerek iç piyasada gerekse uluslararası piyasalarda göğüsleyecek kapasitelere ve birikimlere sahiptir. İç piyasada faaliyet gösteren lider kuruluşların yanı sıra, yurtdışında üretim tesisleri olan firmalarımız vardır.

Yoğun rekabetlerin yaşandığı pazarlarda ambalaj markalara, ürünlere değer katmakta ve ambalajlı ürünler küresel iş yapma sürecinin de en önemli unsurlarından birisi haline gelmektedir.

Refah seviyesi ve sanayideki gelişmişliğin bir göstergesi olan kişi başı ambalaj tüketimi, orta sınıfın güçlenmesi, şehirlere göçün artması, kadınların iş yaşamına daha fazla katılması ve organize perakendenin yaygınlaşmasıyla ülkemizde de hızla artmaktadır. Geleneksel aile yapısının yerini çekirdek ailelere bırakması ve bireysel yaşama ilginin artması ise tüketim alışkanlıklarını değiştirerek; daha küçük konutlarda yaşayan günümüz insanının daha küçük porsiyonlarda ambalajlı ürün talep etmesi de çeşitliliği artırmaktadır.

Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. yılı olan 2023 yılında Türkiye Ambalaj Sektörünün pazar büyüklüğünü 22 milyar dolardan 30 milyar dolara; kişi başı tüketimi 260 dolardan 380 dolara; ihracatını ise 4,6 milyar dolardan 8 milyar dolara çıkarmayı hedefliyoruz.

7. FİNANSAL TABLOLAR VE BAĞIMSIZ DENETİM RAPORU

Finansal tabloların bağımsız denetimini gerçekleştiren kuruluşların unvanları, bağımsız denetçi görüşleri ve bağımsız denetim kuruluşunun/sorumlu ortak baş denetçinin değişmiş olması halinde bu değişimin nedenleri hakkında bilgi:

Denetim Dönemi	Bağımsız Denetim Kurumu	Bağımsız Görüşü	Sorumlu Ortak Baş Denetçi
01.01.2017 - 31.12.2017	PWC Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.	Olumlu	Burak Özpoyraz
01.01.2018 - 31.12.2018	PWC Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.	Olumlu	Çağlar Sürücü
01.01.2019 - 31.12.2019	PWC Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.	Olumlu	Çağlar Sürücü

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 VE 2018 TARİHLERİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

7.1. Konsolide Finansal Durum Tabloları

7.1.1. Varlıklar

VARLIKLAR	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Dönen Varlıklar		
Nakit ve Nakit Benzerleri	94.118.933	17.311.458
Ticari Alacaklar	831.894.733	706.953.312
- <i>İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	14.932.521	24.963.819
- <i>İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	816.962.212	681.989.493
Diğer Alacaklar	14.239.269	7.893.075
- <i>İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar</i>	14.239.269	7.893.075
Stoklar	353.445.709	298.246.990
Peşin Ödenmiş Giderler	63.255.369	49.538.484
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	1.747	-
Diğer Dönen Varlıklar	16.636.879	27.929.194
Toplam Dönen Varlıklar	1.373.592.639	1.107.872.513
Duran Varlıklar		
Finansal Yatırımlar	1.918	1.918
Ticari Alacaklar	16.664.095	3.269.321
- <i>İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	16.664.095	3.269.321
Diğer Alacaklar	38.370	38.370
- <i>İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar</i>	38.370	38.370
Maddi Duran Varlıklar	500.135.029	361.706.437
Kullanım Hakkı Varlıkları	80.922.833	-
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	1.507.072	2.318.635
- <i>Şerefiye</i>	312.754	312.754
- <i>Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar</i>	1.194.318	2.005.881
Peşin Ödenmiş Giderler	14.216.426	124.938
Ertelenmiş Vergi Varlığı	10.446.193	16.990.271
Diğer Duran Varlıklar	10.000	10.000
Toplam Duran Varlıklar	623.941.936	384.459.890
TOPLAM VARLIKLAR	1.997.534.575	1.492.332.403

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla sona eren döneme ait konsolide finansal tablolar, 6 Mart 2020 tarihli Yönetim Kurulu kararıyla onaylanmıştır.

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 VE 2018 TARİHLERİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

7.1.2. Kaynaklar

KAYNAKLAR	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa Vadeli Yükümlülükler		
Kısa Vadeli Borçlanmalar	60.347.140	90.849.450
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	105.685.210	260.438.625
Kiralama Yükümlülükleri	5.221.466	-
Diğer Finansal Yükümlülükler	2.829.507	5.001.091
Ticari Borçlar	648.272.911	514.197.845
- İlişkili Taraflara Ticari Borçlar	53.429.722	11.918.582
- İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar	594.843.189	502.279.263
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	13.967.757	10.752.619
Diğer Borçlar	-	688.679
- İlişkili Taraflara Diğer Borçlar	-	-
- İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar	-	688.679
Ertelenmiş Gelirler	41.576.266	22.707.294
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	-	-
Kısa Vadeli Karşılıklar	9.801.897	12.176.740
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	6.573.914	14.724.187
Toplam Kısa Vadeli Yükümlülükler	894.276.068	931.536.530
Uzun Vadeli Yükümlülükler		
Uzun Vadeli Borçlanmalar	489.169.934	239.515.083
Kiralama Yükümlülükleri	77.774.450	-
Uzun Vadeli Karşılıklar	19.494.018	15.553.487
Toplam Uzun Vadeli Yükümlülükler	586.438.402	255.068.570
Toplam Yükümlülükler	1.480.714.470	1.186.605.100
ÖZKAYNAKLAR		
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	516.820.105	305.727.303
Ödenmiş Sermaye	105.300.000	105.300.000
Sermaye Düzeltme Farkları	(41.536.886)	(41.536.886)
Paylara İlişkin Primler	49.895.489	49.895.489
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler	74.827.455	18.864.790
- Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazançları	74.827.455	18.864.790
- Maddi Duran Varlıklar Yeniden Değerleme Artışları	94.377.883	34.232.536
- Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları	(19.550.428)	(15.367.746)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler	7.468.668	736.471
- Yabancı Para Çevrim Farkları	7.468.668	736.471
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	16.283.843	13.062.354
Geçmiş Yıllar Karları	144.858.475	99.557.964
Net Dönem Karı	159.723.061	59.847.121
Kontrol Gücü Olmayan Paylar	-	-
Toplam Özkaynaklar	516.820.105	305.727.303
TOPLAM KAYNAKLAR	1.997.534.575	1.492.332.403

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2019 VE 2018 HESAP DÖNEMLERİNE AİT KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOSU

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

7.1.3. Gelir Tablosu

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Hasılat	2.020.760.922	1.623.641.236
Satışların Maliyeti (-)	(1.614.982.328)	(1.307.152.703)
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar	405.778.594	316.488.533
Genel Yönetim Giderleri (-)	(66.196.595)	(56.614.433)
Pazarlama Giderleri (-)	(41.485.278)	(29.913.905)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	110.051.067	252.240.829
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	(100.507.189)	(303.194.913)
Esas Faaliyet Karı	307.640.599	179.006.111
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	2.015.354	1.135.517
Finansman Geliri/(Gideri) Öncesi Faaliyet Karı	309.655.953	180.141.628
Finansman Gelirleri	2.742.229	368.570
Finansman Giderleri (-)	(136.782.920)	(113.608.358)
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Karı	175.615.262	66.901.840
Sürdürülen Faaliyetler Vergi (Gideri)/Geliri	(15.892.201)	(7.054.719)
- Dönem Vergi (Gideri)	(15.022.924)	(11.653.555)
- Ertelenmiş Vergi Geliri	(869.277)	4.598.836
Dönem Karı	159.723.061	59.847.121
Dönem Karının Dağılımı		
Kontrol Gücü Olmayan Paylar	-	-
- Ana Ortaklık Payları	159.723.061	59.847.121
Pay Başına Kazanç	1,5168	0,5683

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**1 OCAK - 31 ARALIK 2019 VE 2018 HESAP DÖNEMLERİNE AİT
KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Dönem Karı	159.723.061	59.847.121
Diğer Kapsamlı (Giderler)		
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar	55.962.665	(5.094.725)
Maddi Duran Varlıklar Yeniden Değerleme Artışları (Azalışları)	66.865.819	-
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kayıpları	(5.228.353)	(6.368.406)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Diğer Kapsamlı Gelire İlişkin Vergiler	(5.674.801)	1.273.681
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacaklar	6.732.197	183.417
Yabancı Para Çevrim Farkları	6.732.197	183.417
Diğer Kapsamlı Gelir (Gider)	62.694.862	(4.911.308)
Toplam Kapsamlı Gelir (Gider)	222.417.923	54.935.813
Toplam Kapsamlı Gelirin Dağılımı		
- Kontrol Gücü Olmayan Paylar	-	-
- Ana Ortaklık Payları	222.417.923	54.935.813
Pay Başına Kazanç	2,1122	1,0894

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2019 VE 2018 HESAP DÖNEMLERİNE AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

7.1.4. Özkaynak Değişim Tablosu

					Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler	Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler		Birikmiş Karlar		Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	Kontrol Gücü Olmayan Paylar	Toplam Özkaynaklar
	Ödenmiş Sermaye	Paylara İlişkin Primler	Sermaye Düzeltilme Farkları	Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltilmesi (-)	Değerleme ve Ölçüm Kazançları/ (Kayıpları)	Yabancı Para Çevrim Farkları	Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	Geçmiş Yıllar Karları veya (Zararları)	Net Dönem Karı			
1 Ocak 2018 İtibarıyla Bakiye	105.300.000	49.895.489	(41.536.886)	-	23.959.515	553.054	10.264.782	57.051.092	60.290.147	265.777.193	-	265.777.193
Muhasebe Planındaki Değişikliklere İlişkin Düzeltmeler												
- TFRS 9 (Not 2.2)	-	-	-	-	-	-	-	(3.487.190)	-	(3.487.190)	-	(3.487.190)
Sermaye Artırımı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hisse Satışı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transfer	-	-	-	-	-	-	2.797.572	57.492.575	(60.290.147)	-	-	-
Toplam Kapsamlı Gelir	-	-	-	-	(5.094.725)	183.417	-	-	59.847.121	54.935.813	-	54.935.813
Dağıtılan Temettü	-	-	-	-	-	-	-	(11.498.513)	-	(11.498.513)	-	(11.498.513)
31 Aralık 2018 İtibarıyla Bakiye	105.300.000	49.895.489	(41.536.886)	-	18.864.790	736.471	13.062.354	99.557.964	59.847.121	305.727.303	-	305.727.303
1 Ocak 2019 İtibarıyla Bakiye	105.300.000	49.895.489	(41.536.886)	-	18.864.790	736.471	13.062.354	99.557.964	59.847.121	305.727.303	-	305.727.303
Muhasebe Planındaki Değişikliklere												
Sermaye Artırımı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hisse Satışı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transfer	-	-	-	-	-	-	3.221.489	56.625.632	(59.847.121)	-	-	-
Toplam Kapsamlı Gelir	-	-	-	-	55.962.665	6.732.197	-	-	159.723.061	222.417.923	-	222.417.923
Dağıtılan Temettü	-	-	-	-	-	-	-	(11.325.121)	-	(11.325.121)	-	(11.325.121)
31 Aralık 2019 İtibarıyla Bakiye	105.300.000	49.895.489	(41.536.886)	-	74.827.455	7.468.668	16.283.843	144.858.475	159.723.061	516.820.105	-	516.820.105

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2019 VE 2018 HESAP DÖNEMLERİNE AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

7.1.5. Nakit Akış Tabloları

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
A.İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI	243.781.006	(40.560.684)
Dönem karı	159.723.061	59.847.121
Dönem net karı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler	180.532.545	222.380.320
Amortisman ve İtfa Gideri İle İlgili Düzeltmeler	66.417.919	45.577.870
Değer Düşüklüğü İle İlgili Düzeltmeler	(5.906.083)	17.025.639
- Alacaklarda Değer Düşüklüğü ile İlgili Düzeltmeler	(1.425.824)	5.055.908
- Stok Değer Düşüklüğü ile İlgili Düzeltmeler	(4.480.259)	11.969.731
Karşılıklar İle İlgili Düzeltmeler	1.254.332	10.468.894
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar ile İlgili Düzeltmeler	1.254.332	10.468.894
Gerçeğe Uygun Değer Kazançları İle İlgili Düzeltmeler	(2.171.584)	5.001.091
- Türev Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değer Kazançları ile İlgili Düzeltmeler	(2.171.584)	5.001.091
Faiz (Gelirleri) ve Giderleri İle İlgili Düzeltmeler	64.469.957	56.842.290
- Faiz Gelirleri ile İlgili Düzeltmeler	(2.742.229)	(368.570)
- Faiz Giderleri ile İlgili Düzeltmeler	66.459.231	58.107.888
- Vadeli Alımlardan Kaynaklanan Ertelenmiş Finansman Gideri	1.730.525	(2.084.809)
- Vadeli Satışlardan Kaynaklanan Kazanılmamış Finansman Geliri	(977.570)	1.187.781
Gerçekleşmemiş Yabancı Para Çevrim Farkları İle İlgili Düzeltmeler	42.591.157	81.545.334
Vergi (Geliri) Gideri İle İlgili Düzeltmeler	15.892.201	7.054.719
Maddi Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kazançlar ile İlgili Düzeltmeler	(2.015.354)	(1.135.517)
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler	(65.207.812)	(293.916.319)
Ticari Alacaklardaki Azalış/(Artış) ile İlgili Düzeltmeler	(135.932.802)	(190.437.885)
- İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklardaki Azalış/(Artış)	10.031.298	(9.142.035)
- İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklardaki Azalış/(Artış)	(145.964.100)	(181.295.850)
Faaliyetlerle İlgili Diğer Alacaklardaki Artış ile İlgili Düzeltmeler	(6.346.194)	(5.605.242)
- İlişkili Olmayan Taraflardan Faaliyetlerle İlgili Diğer Alacaklardaki Artış	(6.346.194)	(5.605.242)
Stoklardaki Artışlar İle İlgili Düzeltmeler	(50.718.460)	(108.137.006)
Peşin Ödenmiş Giderlerdeki Azalış/(Artış)	(29.092.370)	(26.076.416)
Ticari Borçlardaki Artış/(Azalış) ile İlgili Düzeltmeler	132.344.538	54.600.058
- İlişkili Taraflara Ticari Borçlardaki Artış/(Azalış)	41.511.137	(18.180.999)
- İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlardaki Artış/(Azalış)	90.833.401	72.781.057
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlardaki Artış/(Azalış)	3.215.138	(2.124.972)
Faaliyetler ile İlgili Diğer Borçlardaki Azalış ile İlgili Düzeltmeler	(688.679)	(1.634.068)
- İlişkili Taraflara Faaliyetlerle İlgili Diğer Borçlardaki Artış/(Azalış)	-	(546.274)
- İlişkili Olmayan Taraflara Faaliyetlerle İlgili Diğer Borçlardaki Azalış	(688.679)	(1.087.794)
Ertelenmiş Gelirlerdeki Artış/(Azalış)	18.868.972	1.743.349
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Diğer Azalış ile İlgili Düzeltmeler	3.142.045	(16.244.137)
- Faaliyetlerle İlgili Diğer Varlıklardaki Artış	11.292.314	(26.887.607)
- Faaliyetlerle İlgili Diğer Yükümlülüklerdeki Artış/(Azalış)	(8.150.269)	10.643.470

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**1 OCAK - 31 ARALIK 2019 VE 2018 HESAP DÖNEMLERİNE AİT
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları	275.047.794	(11.688.878)
Ödenen Temettüler	(11.325.121)	(11.498.513)
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar		
Kapsamında Yapılan Ödemeler	(4.916.996)	(6.003.380)
Vergi İadeleri (Ödemeleri)	(15.024.671)	(11.369.913)
B. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI	(124.310.958)	(77.485.866)
Maddi Duran Varlıkların Satışından		
Kaynaklanan Nakit Girişleri	2.810.558	1.673.958
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Alımından		
Kaynaklanan Nakit Çıkışları	(127.121.516)	(79.159.824)
C. FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI	(49.555.678)	120.115.757
Borçlanmadan Kaynaklanan Nakit Girişleri	540.522.653	336.585.831
Borç Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları	(524.151.935)	(166.182.969)
Ödenen Faiz	(52.791.627)	(50.623.448)
Alınan Faiz	2.581.321	336.343
Kira Ödemeleri	(15.716.090)	-
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ ETKİSİNDEN ÖNCE NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET AZALIŞ (A+B+C)	69.914.370	2.069.207
D. YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	6.732.197	183.417
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ/(AZALIŞ) (A+B+C+D)	76.646.567	2.252.624
E. DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	17.278.600	15.025.976
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ (A+B+C+D+E)	93.925.167	17.278.600

**1 OCAK - 31 ARALIK 2019 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

7.1.6. Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Notlar

FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

a) Sermaye Riski Yönetimi

Grup sermaye yönetiminde bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karlılığını artırmayı hedeflemektedir. Grup'un sermaye yapısı Dipnot 6 ve 7'de açıklanan kredileri de içeren borçlar, Dipnot 4'te açıklanan nakit ve nakit benzerleri ve Dipnot 19'de açıklanan sırasıyla çıkarılmış sermaye, sermaye yedekleri, kar yedekleri ve geçmiş yıl karlarını da içeren özkaynak kalemlerinden oluşmaktadır.

Grup'un sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskler Şirket Yönetimi tarafından değerlendirilir. Şirket Yönetimi değerlendirmelerine dayanarak sermaye yapısını yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödenmesiyle olduğu kadar temettü ödemeleri ve yeni hisse ihracı yoluyla dengede tutulması amaçlanmaktadır.

Grup sermayeyi borç/toplam özkaynak oranını kullanarak izler. Bu oran net borcun toplam özkaynağa bölünmesiyle bulunur. Net borç, nakit ve nakit benzeri değerlerin toplam borç tutarından (finansal durum tablosunda gösterildiği gibi finansal borçlar ve yükümlülükleri, finansal kiralama ve ticari borçları içerir) düşülmesiyle hesaplanır.

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla net borç/toplam özkaynak oranı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Finansal ve ticari borçlar	1.389.300.618	1.110.002.094
Eksi: Nakit ve nakit benzerleri	(94.118.933)	(17.311.458)
Net borç	1.295.181.685	1.092.690.636
Toplam özkaynak	516.820.105	305.727.303
Net borç/özkaynak oranı	%251	%357

Grup'un genel stratejisinde önceki dönemden bir farklılık göstermemektedir.

b) Finansal Risk Faktörleri

Grup faaliyetlerinden dolayı, borç ve sermaye piyasası fiyatlarındaki, döviz kurları ile faiz oranlarındaki değişimlerin etkileri dahil çeşitli finansal risklere maruz kalmaktadır. Grup'un toptan risk yönetim programı, mali piyasaların öngörülemezliğine odaklanmakta olup, Grup'un mali performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerin en aza indirgenmesini amaçlamıştır.

b.1) Kredi Riski Yönetimi

Grup, nakit ve nakit benzerleri değerler, bankalarda ve finansal kuruluşlarda tutulan mevduat, tahsil edilmemiş alacaklar ve taahhüt edilmiş işlemler dolayısıyla kredi riskine maruz kalmaktadır. Finansal varlıkları elinde bulundurmak karşı tarafın anlaşmanın gereklerini yerine getirememesi riskini taşımaktadır. Grup'un tahsilat riski, esas olarak ticari alacaklarından doğmaktadır. Grup, müşterilerinden doğabilecek bu riski, alınan teminatlar ile sınırlayarak yönetmektedir. Kredi limitlerinin kullanımı Grup tarafından sürekli olarak izlenmekte ve müşterinin finansal pozisyonu, geçmiş tecrübeler ve diğer faktörler göz önüne alınarak müşterinin kredi kalitesi sürekli değerlendirilmektedir. Ticari alacaklar, Grup politikaları ve prosedürleri dikkate alınarak değerlendirilmekte ve bu doğrultuda şüpheli alacak karşılığı ayrılmaktadır. Ticari alacaklar çeşitli sektör ve coğrafi alanlara dağılmış çok sayıda müşteriye kapsamaktadır. Müşterilerin ticari alacak bakiyeleri üzerinden sürekli olarak kredi değerlendirmeleri yapılmaktadır.

Bankalar için bağımsız derecelendirme kuruluşlarının vereceği değerlendirme derecelerine dikkat edilmektedir. Raporlama tarihi süresince hiçbir kredi limiti aşılmamıştır ve yönetim tarafların performanslarını yerine getirmemesinden dolayı bir zarar beklememektedir.

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2019 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (Devamı)

b.1) Kredi Riski Yönetimi (Devamı)

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri	Alacaklar				Nakit ve nakit benzeri kalemler	Türev araçlar
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar			
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf		
31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (*) (A+B+C+D+E)	14.932.521	816.962.212	-	14.239.269	94.118.933	-
- Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	59.396.855	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	14.932.521	710.613.422	-	14.239.269	94.118.933	-
- Teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	49.873.852	-	-	-	-
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
- Teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	106.348.790	-	-	-	-
- Teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	9.523.003	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	55.400.698	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(55.400.698)	-	-	-	-
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2019 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (Devamı)

b.1) Kredi Riski Yönetimi (Devamı)

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri	Alacaklar				Nakit ve nakit benzeri kalemler	Türev araçlar
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar			
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf		
31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (*) (A+B+C+D+E)	24.963.819	681.989.493	-	7.893.075	17.311.458	-
- Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	53.879.925	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	24.963.819	575.061.303	-	7.893.075	17.311.458	-
- Teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı		39.785.716				
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
- Teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	106.928.190	-	-	-	-
- Teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	14.094.209	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	56.826.522	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(56.826.522)	-	-	-	-
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2019 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (Devamı)

b.1) Kredi Riski Yönetimi (Devamı)

Grup'un müşterilerinden aldığı teminatların toplamı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Teminat mektupları	899.020	756.090
Teminat çek, senet ve ipotekleri	58.497.835	53.123.835
	59.396.855	53.879.925

Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacaklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Vadesi üzerinden 0-3 ay geçmiş	71.110.011	67.561.392
Vadesi üzerinden 3-6 ay geçmiş	7.361.820	10.140.715
Vadesi üzerinden 6 ay-1 yıl geçmiş	27.876.959	29.226.083
Toplam vadesi geçen alacaklar	106.348.790	106.928.190
Teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı (-)	(9.523.003)	(14.094.209)

b.2) Likidite Risk Yönetimi

Grup, nakit akımlarını düzenli olarak takip ederek finansal varlıkların ve yükümlülüklerin vadelerinin eşleştirilmesi yoluyla yeterli fonların ve borçlanma rezervinin devamını sağlayarak likidite riskini yönetir.

İhtiyatlı likidite riski yönetimi yeterli ölçüde nakit tutmayı yeterli miktarda kredi işlemleri ile fon kaynaklarının kullanılabilirliğini ve piyasa pozisyonlarını kapatabilme gücünü ifade eder.

Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının erişilebilirliğinin sürekli kılınması suretiyle yönetilmektedir.

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2019 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (Devamı)

Likidite riski tabloları

Aşağıdaki tablo, Grup'un finansal yükümlülüklerinin vade dağılımını göstermektedir. Aşağıdaki tablolar, Grup'un yükümlülükleri iskonto edilmeden ve ödemesi gereken en erken tarihler esas alınarak hazırlanmıştır.

Türev olmayan finansal yükümlülükler	Defter değeri	31 Aralık 2019				
		Sözleşme uyarınca nakit çıkışları toplamı (I+II+III+IV)	Üç aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Banka kredileri	604.555.666	610.645.335	59.553.689	89.668.653	359.392.873	102.030.120
Kiralama işlemlerinden borçlara ilişkin bilgiler	82.995.916	127.211.001	3.390.906	11.678.611	62.956.334	49.185.150
Çıkarılan tahviller	50.487.408	50.487.408	-	8.464.921	42.022.487	-
Ticari borçlar	594.843.189	597.319.333	336.060.365	261.258.968	-	-
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	13.967.757	13.967.757	13.967.757	-	-	-
Ertelenmiş gelirler	41.576.266	41.576.266	41.576.266	-	-	-
Karşılıklar	29.295.915	29.295.915	9.801.897	-	19.494.018	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	6.573.914	6.573.914	6.573.914	-	-	-
Toplam yükümlülükler	1.424.296.031	1.477.076.929	470.924.794	371.071.153	483.865.712	151.215.270

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 2.829.507 TL türev finansal yükümlülük bulunmaktadır (Dipnot 6).

Türev olmayan finansal yükümlülükler	Defter değeri	31 Aralık 2018				
		Sözleşme uyarınca nakit çıkışları toplamı (I+II+III+IV)	Üç aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Banka kredileri	537.573.966	544.660.060	106.475.896	187.692.319	238.669.674	11.822.171
Çıkarılan tahviller	53.229.192	50.000.000	-	50.000.000	-	-
Ticari borçlar	502.279.263	519.345.707	278.827.248	240.518.459	-	-
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	10.752.619	10.752.619	10.752.619	-	-	-
Ertelenmiş gelirler	22.707.294	22.707.294	22.707.294	-	-	-
Karşılıklar	27.730.227	27.730.227	12.176.740	-	15.553.487	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	14.724.187	14.724.187	14.724.187	-	-	-
Toplam yükümlülükler	1.168.996.748	1.189.920.094	445.663.984	478.210.778	254.223.161	11.822.171

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 5.0001.091 TL türev finansal yükümlülük bulunmaktadır (Dipnot 6).

b.3) Piyasa Riski Yönetimi

Faaliyetleri nedeniyle Grup, döviz kurundaki ve faiz oranındaki değişiklikler ile ilgili finansal risklere maruz kalmaktadır. Grup düzeyinde karşılaşılan piyasa riskleri, duyarlılık analizleri esasına göre ölçülmektedir. Cari yılda Grup'un maruz kaldığı piyasa riskinde ya da karşılaşılan riskleri ele alış yönteminde veya bu riskleri nasıl ölçtüğüne dair kullandığı yöntemde, önceki seneye göre bir değişiklik olmamıştır.

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2019 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (Devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi

Yabancı para cinsinden işlemler, kur riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir. Grup ve bağlı ortaklıkları faaliyet gösterdiği ülkelerin ekonomilerine göre geçerli fonksiyonel para birimleri dışında kalan para birimlerini yabancı para olarak kabul etmiştir.

Grup'un yabancı para cinsinden parasal ve parasal olmayan varlıkları ile parasal ve parasal olmayan yükümlülüklerinin rapor tarihi itibarıyla dağılımı aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2019 Tarihi İtibarıyla Döviz Pozisyonu Tablosu				
	TL karşılığı	ABD Doları	Avro	Diğer
1. Ticari alacaklar	435.678.468	42.303.996	24.141.247	3.064.424
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	19.461.621	1.353.122	1.202.140	440.925
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
3. Diğer	-	-	-	-
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	455.140.089	43.657.118	25.343.387	3.505.349
5. Ticari alacaklar	1.662.637	-	249.998	-
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
7. Diğer	-	-	-	-
8. Duran varlıklar (5+6+7)	1.662.637	-	249.998	-
9. Toplam varlıklar (4+8)	456.802.726	43.657.118	25.593.385	3.505.349
10. Ticari borçlar	548.311.594	70.252.068	19.024.679	575.417
11. Finansal yükümlülükler	130.717.594	5.583.294	14.668.107	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	679.029.188	75.835.362	33.692.786	575.417
14. Ticari borçlar	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	288.090.406	20.751.345	24.783.218	-
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	288.090.406	20.751.345	24.783.218	-
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	967.119.594	96.586.707	58.476.004	575.417
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-
19a. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-
20. Net yabancı para (yükümlülük)/varlık Pozisyonu (9-18+19)	(510.316.868)	(52.929.589)	(32.882.619)	2.929.932

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2019 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (Devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi (Devamı)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla Döviz Pozisyonu Tablosu				
	TL karşılığı	ABD Doları	Avro	Diğer
1. Ticari alacaklar	404.246.419	49.052.439	21.039.058	2.910.504
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	3.678.531	347.189	192.177	104.251
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
3. Diğer	-	-	-	-
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	407.924.950	49.399.628	21.231.235	3.014.755
5. Ticari alacaklar	6.329.388	-	1.049.998	-
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
7. Diğer	-	-	-	-
8. Duran varlıklar (5+6+7)	6.329.388	-	1.049.998	-
9. Toplam varlıklar (4+8)	414.254.338	49.399.628	22.281.233	3.014.755
10. Ticari borçlar	408.406.734	59.846.438	15.086.843	393.386
11. Finansal yükümlülükler	207.923.095	23.533.887	13.953.827	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	616.329.829	83.380.325	29.040.670	393.386
14. Ticari borçlar	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	227.675.543	22.190.463	18.403.075	-
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	227.675.543	22.190.463	18.403.075	-
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	844.005.372	105.570.788	47.443.745	393.386
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	103.087.336	19.595.000	-	-
19a. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	103.087.336	19.595.000	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-
20. Net yabancı para (yükümlülük)/varlık Pozisyonu (9-18+19)	(326.663.698)	(36.576.160)	(25.162.512)	2.621.369

Grup, başlıca ABD Doları ve Avro cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır. Diğer kurların etkisi önemsizdir.

Aşağıdaki tablo Grup'un ABD Doları ve Avro kurlarındaki %20'luk artışa ve azalışa olan duyarlılığını göstermektedir. %20'luk oran, Grup yönetimi tarafından kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran Grup yönetiminin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece dönem sonundaki açık yabancı para cinsinden parasal kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin yılsonundaki %20'luk kur değişiminin etkilerini gösterir. Pozitif değer, vergi öncesi kar/(zarar)'daki artışı ifade eder.

Kur riskine duyarlılık

	Kar/(Zarar)			
	31 Aralık 2019		31 Aralık 2018	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %20 değerlenmesi halinde	(62.882.469)	62.882.469	(38.484.704)	38.484.704
Avro'nun TL karşısında %20 değerlenmesi halinde	(43.737.829)	43.737.829	(30.335.924)	30.335.924
Toplam	(106.620.298)	106.620.298	(68.820.628)	68.820.628

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2019 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (Devamı)

Duyarlılık analizi kapsamında açık yabancı cinsinden parasal kalemler, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ("TCMB") tarafından ilan edilmiş dönem sonu kurlar kullanılarak çevrilmiştir. TCMB tarafından ilan edilmiş dönem sonu kurlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
USD	5,9402	5,2609
EUR	6,6506	6,0280

b.3.2) Faiz oranı riski yönetimi

Grup'un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, faiz oranı riskine maruz kalacak herhangi bir finansal yükümlülüğü bulunmamaktadır (31 Aralık 2018: Bulunmamaktadır).

Faiz oranı duyarlılığı

Grup'un faiz oranına duyarlı finansal araçlarının dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019			
	Değişken Faizli	Sabit Faizli	Faiz Riskine Maruz Kalmayan	Toplam
Finansal varlıklar	-	942.677.761	14.239.269	956.917.030
Nakit ve nakit benzerleri	-	94.118.933	-	94.118.933
Ticari alacaklar	-	833.626.307	-	833.626.307
İlişkili taraflardan alacaklar	-	14.932.521	-	14.932.521
Diğer alacaklar	-	-	14.239.269	14.239.269
Finansal yükümlülükler	614.840.621	688.475.364	2.829.507	1.306.145.492
Finansal borçlar	564.353.213	-	-	564.353.213
Çıkarılan tahviller	50.487.408	-	-	50.487.408
İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	-	594.843.189	-	594.843.189
İlişkili taraflara borçlar	-	53.429.722	-	53.429.722
Finansal kiralama yükümlülüğü	-	40.202.453	-	40.202.453
Diğer finansal yükümlülükler	-	-	2.829.507	2.829.507
	31 Aralık 2018			
	Değişken Faizli	Sabit Faizli	Faiz Riskine Maruz Kalmayan	Toplam
Finansal varlıklar	-	727.534.091	7.893.075	735.427.166
Nakit ve nakit benzerleri	-	17.311.458	-	17.311.458
Ticari alacaklar	-	685.258.814	-	685.258.814
İlişkili taraflardan alacaklar	-	24.963.819	-	24.963.819
Diğer alacaklar	-	-	7.893.075	7.893.075
Finansal yükümlülükler	537.597.400	567.403.603	5.001.091	1.110.002.094
Finansal borçlar	484.368.208	-	-	484.368.208
Çıkarılan tahviller	53.229.192	-	-	53.229.192
İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	-	502.279.263	-	502.279.263
İlişkili taraflara borçlar	-	11.918.582	-	11.918.582
Finansal kiralama yükümlülüğü	-	53.205.758	-	53.205.758
Diğer finansal yükümlülükler	-	-	5.001.091	5.001.091

8. YÖNETİM KURULU ONAYI

Bu faaliyet raporu “Şirketlerin Yıllık Faaliyet Raporunun Asgari İçeriğinin Belirlenmesi Hakkında Yönetmelik’e uygun olarak hazırlanmış ve Şirket Yönetim Kurulu tarafından 06.03.2020 tarihinde imzalanmıştır.

Yönetim Kurulu Başkanı

Mustafa Zeki Sarıbekir

Yönetim Kurulu Başkan Vekili

Mustafa Yusuf Sarıbekir

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

Didem Zeynep Oğuz

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

Zeren Sarıbekir Güzelbahar

Yönetim Kurulu Üyesi

Makoto Murase

Yönetim Kurulu Üyesi

Takeshi Hokari